

Text zákonů v platném znění s vyznačením navrhovaných změn

Zákon č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích,

ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 229/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 280/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 480/2003 Sb., zákona č. 41/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 359/2005 Sb., zákona č. 22/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 139/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 457/2008 Sb., zákona č. 153/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb. a zákona č. 503/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje způsoby a podmínky hospodaření s majetkem České republiky (dále jen "stát"), vystupování státu v právních vztazích, jakož i postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu.

§ 2

(1) Hospodaření s majetkem státu se řídí tímto zákonem a působnost tohoto zákona nelze omezit nebo vyloučit dohodou stran,¹⁾ pokud zvláštní právní předpis,²⁾ vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo všeobecně uznávaná pravidla mezinárodního práva nestanoví jinak.

(2) Ministerstvo financí může z důvodů zvláštního charakteru činnosti stanovit pro zpravodajské služby státu⁸⁸⁾ zvláštní postupy pro hospodaření s majetkem státu; při tom vychází ze souvisejících ustanovení tohoto zákona.

~~(2)~~ **(3)** Tento zákon se nevztahuje na úkony a postupy příslušných orgánů, pokud vedou trestní, občanskoprávní, správní nebo jiné obdobné řízení anebo navrhují a schvalují právní předpisy.

Organizační složky státu

§ 3

(1) Organizačními složkami státu (dále jen "organizační složka") jsou ministerstva a jiné správní úřady⁵) státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

(2) Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

(3) Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 4 a 51).

(4) Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.

§ 4

(1) K plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona jménem státu zřídit i ministerstvo (dále jen "zřizovatel"). Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.

(2) Podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas podle odstavce 1 a náležitosti zřizovací listiny organizační složky upraví prováděcí právní předpis.

§ 5

(1) Zřizovatel může rozhodnout opatřením (§ 20) o změně zřizovací listiny organizační složky a s tím souvisejících dílčích změnách v jejím předmětu činnosti, organizačním uspořádání a rozsahu majetku státu, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9). Má-li přitom dojít k převodu části organizační složky do jiné organizační složky, může se tato změna týkat pouze organizačních složek zřízených tímž zřizovatelem.

(2) Organizační složka zřízená podle ustanovení § 4 zaniká uplynutím doby, na kterou byla zřízena, anebo opatřením zřizovatele (§ 20), jímž rozhodl o zrušení organizační složky. Práva a závazky státu, které vykonávala organizační složka ke dni svého zániku, vykonává nadále zřizovatel, pokud současně nerozhodne, že výkon těchto práv a závazků převezme jiná organizační složka jím zřízená. Zřizovatel rovněž rozhodne o naložení s dalším majetkem státu, s nímž byla organizační složka ke dni svého zániku příslušná hospodařit (§ 9 a 11); neučiní-li tak, řídí se příslušnost k hospodaření s tímto majetkem ustanovením § 9.

(3) Vznik, změny a zánik organizační složky zřízené podle ustanovení § 4 se oznamují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen sdělit vydavateli potřebné údaje do jednoho měsíce ode dne, kdy ke vzniku, změně nebo zániku organizační složky došlo; rozsah potřebných údajů upraví prováděcí předpis. Oznámení se neprovede, jde-li o organizační složku zřízenou k zajišťování úkolů spojených s obranou a bezpečností státu.

§ 5a

(1) Zřizovatel organizační složky nebo organizační složka, která vykonává zřizovatelskou funkci vůči organizační složce, schvaluje její účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni.

(2) Pokud organizační složka nemá zřizovatele a zřizovatelskou funkci nevykonává ani jiná organizační složka, pověří vedoucí organizační složky nejméně 3 osoby schválením účetní závěrky sestavené k rozvahovému dni.

Vystupování státu v právních vztazích

§ 6

Pokud stát vystupuje jako účastník právních vztahů, je právnickou osobou.

§ 7

(1) Jménem státu činí právní úkony vedoucí organizační složky, jíž se tyto právní úkony týkají, pokud zvláštní právní předpis nebo tento zákon (§ 28 odst. 2) nestanoví jinak. Vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu mohou činit právní úkony jménem státu se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo příslušného orgánu Senátu.

(2) Vedoucí organizační složky může pro určité právní úkony písemně pověřit jednáním jiného vedoucího zaměstnance této organizační složky. Další zaměstnanci organizační složky mohou jménem státu činit právní úkony pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem organizační složky. Obdobně postupuje vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu.

ČÁST DRUHÁ

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU

§ 8

Majetek státu

(1) Majetek státu (dále jen "majetek") využívá stát zejména

- a) k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí,
- b) k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání.⁶⁾

(2) Zvláštní zákon stanoví, které věci a jiné hodnoty nezbytné k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smějí být jen ve vlastnictví státu.⁷⁾

Příslušnost

§ 9

(1) Hospodaření s určitým majetkem přísluší té organizační složce, která je účetní jednotkou a potřebuje jej k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, popřípadě přísluší zřizovateli organizační složky, nerozhodl-li v souvislosti s jejím zánikem (§ 5 odst. 2) o jiném způsobu naložení s majetkem. Není-li dále stanoveno jinak (§ 20), příslušná organizační složka s majetkem rovněž nakládá, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti organizační složky podle odstavce 1, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20). Týkají-li se pochybnosti také příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny nebo Kanceláře Senátu, vydá Ministerstvo financí toto opatření v dohodě s příslušným orgánem Poslanecké sněmovny nebo s příslušným orgánem Senátu. Týkají-li se pochybnosti pouze příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny a Kanceláře Senátu, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20) příslušný orgán Poslanecké sněmovny.

(3) Jednání a rozhodování ve věcech podle odstavce 2 nespadá do pravomoci soudů.

§ 10

S majetkem,

- a) u něhož při jeho nabytí státem není patrné, které organizační složce přísluší hospodaření s tímto majetkem,
- b) o němž se zjistí, že s ním žádná organizační složka podle tohoto zákona nehospodaří, hospodaří organizační složky příslušné podle ustanovení § 11; není-li dále stanoveno jinak (§ 20), tyto organizační složky s majetkem rovněž nakládají, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

§ 11

(1) Hospodaření

- a) přísluší Generálnímu ředitelství cel, jedná-li se o majetek, který připadl státu
 - 1. v souvislosti s porušením celních předpisů anebo na základě těchto předpisů,
 - 2. v souvislosti s porušením právních předpisů upravujících správu spotřebních daní anebo na základě těchto předpisů,
 - 3. propadnutím nebo zabráním výrobku, který je předmětem spotřební daně,
 - 4. na základě rozhodnutí orgánu Celní správy České republiky,
- b) s radioaktivními odpady přísluší Správě úložišť radioaktivních odpadů,⁹⁾
- c) s věcmi propadlými státu z rozhodnutí orgánu Finanční správy České republiky přísluší Generálnímu finančnímu ředitelství,
- d) s jedinci (exempláři) rostlin a živočichů odebranými podle zvláštních právních předpisů¹²⁾ přísluší Ministerstvu životního prostředí,
- e) s telekomunikační a radiokomunikační technikou, záznamovou technikou, výpočetní technikou a dopravními prostředky, propadlými nebo zabranými v trestním, přestupkovém a jiném obdobném řízení, jakož i s veškerými zbraněmi, střelivem, municí a výbušninami **náleží, s návykovými látkami a prekursory⁸⁹⁾ včetně zařízení k jejich výrobě, s přípravky obsahujícími návykové látky a s jinými nebezpečnými látkami⁹⁰⁾ přísluší krajskému ředitelství policie^{9a)}, v jehož působnosti se nachází sídlo orgánu, jenž o propadnutí nebo zabránění rozhodl; není-li takového orgánu, přísluší tomu krajskému ředitelství policie^{9a)}, v jehož územní působnosti se věc nachází.**

(2) V ostatních případech s majetkem uvedeným v ustanovení § 10 hospodaří Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (**dále jen „Úřad“**).^{15a)} Zjistí-li organizační složka uvedená v odstavci 1, že není příslušná hospodařit s určitým majetkem uvedeným v ustanovení § 10, vyrozumí o takovém majetku jinou organizační složku uvedenou v odstavci 1 nebo Úřad ~~pro zastupování státu ve věcech majetkových~~. Zjistí-li Úřad ~~pro zastupování státu ve věcech majetkových~~, že v případě určitého majetku uvedeného v ustanovení § 10 přísluší hospodaření organizační složce uvedené v odstavci 1, vyrozumí o takovém majetku tuto organizační složku.

(3) Pokud nelze příslušnost podle předchozích odstavců určit anebo budou-li v jednotlivém případě dány závažné důvody pro změnu příslušnosti organizačních složek uvedených v odstavci 1 nebo 2, určí, popřípadě změní příslušnost Ministerstvo financí na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20); ve výjimečném případě může být takto založena příslušnost i organizační složce neuvedené v odstavci 1 nebo 2. Ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zde platí obdobně.

Nabývání majetku

§ 12

(1) Je-li majetek nabýván smlouvou, musí být smlouva písemná a s podpisy na jedné listině i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy nevylučuje zákon anebo povaha právního úkonu, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází. Darovací nebo jinou smlouvu, již se bezúplatně převádí ve prospěch státu majetek bez určení příslušné organizační složky (§ 9), uzavírá za stát organizační složka, jejíž příslušnost se určí podle ustanovení § 11.

(2) Darovací nebo jiná smlouva, kterou se do vlastnictví státu bezúplatně nabývá nemovitá věc, která se eviduje v katastru nemovitostí, s výjimkou silničního pozemku nabývaného z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace, jakož i byt nebo nebytový prostor, **pokud takovou smlouvu neuzavírá Úřad**, a smlouva, kterou se ve prospěch státu bezúplatně převádí majetková účast v jiné obchodní společnosti než akciové, vyžaduje schválení Ministerstvem financí.

(3) Za úplatu lze nabývat pouze majetek, který splňuje předpoklady stanovené v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) a příslušné organizační složce (§ 9) bude sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu.

(4) Při úplatném nabývání majetku lze cenu sjednat¹⁶⁾ pouze do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾ Ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. To platí obdobně, je-li majetek nabýván v dražbě.^{17a)}

(5) Pokud sjednaná cena překročí výši přípustnou podle odstavce 4 a nejde přitom o nabytí majetku v dražbě^{17a)}, je dohoda o ceně neplatná v rozsahu rozdílu, o který sjednaná cena přípustnou výši překročila. Je-li úplatné nabytí majetku předmětem veřejné zakázky podle zvláštního právního předpisu,¹⁸⁾ platí odstavec 4 pouze v případě, má-li být smlouva uzavřena na základě výsledku jednacího řízení bez uveřejnění.

(6) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o úplatném nabytí nemovité věci, bytu nebo nebytového prostoru státem, uzavíraných jím zřízenými organizačními složkami. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

(7) Ministerstva mohou s předchozím souhlasem vlády ve prospěch státu nabývat za úplatu cenné papíry. Ostatní organizační složky nemohou ve prospěch státu nabývat za úplatu ani cenné papíry, ani majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových.

(8) Organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci, bytu nebo nebytového prostoru (dále jen "věc") do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu. Za účelem nákupu nemovité věci v zahraničí pro potřebu zastupitelských úřadů tak lze učinit pouze s předchozím souhlasem Ministerstva financí. Při sjednávání koncesní smlouvy podle zvláštního právního předpisu^{18a)} se věta první a věta druhá nepoužijí.

§ 13

(1) Stát nabývá majetek též zákonem,¹⁹⁾ na základě zákona,²⁰⁾ děděním ze závěti,²¹⁾ rozhodnutím příslušného orgánu²²⁾ a na základě mezinárodní smlouvy, kterou je stát vázán, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem.

(2) Pokud má být pro nabytí majetku děděním ze závěti založena příslušnost určité organizační složky (§ 9), musí být při ustanovení státu dědicem²³⁾ tato organizační složka výslovně označena.

(3) Není-li den nabytí majetku státem podle odstavce 1 přímo stanoven, je jím den, kdy o nabytí majetku státem bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto anebo kdy bylo toto nabytí příslušným orgánem pravomocně potvrzeno,²⁴⁾ popřípadě den, kdy rozhodná skutečnost platně nastala. Nelze-li rozhodný den ani takto určit, je jím den, kdy se příslušná organizační složka (§ 11) ujala výkonu povinností podle tohoto zákona.

Základní povinnosti při hospodaření s majetkem

§ 14

(1) Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem. Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku.

(2) Příslušná organizační složka vede majetek v účetnictví a provádí jeho inventarizace podle zvláštních právních předpisů,²⁵⁾ pokud tento zákon (§ 15) anebo jiný zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Příslušná organizační složka pečuje o zachování majetku a jeho údržbu, a pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.

(4) Příslušná organizační složka důsledně využívá všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek v řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku vystupuje za stát jiná než příslušná organizační složka.

(5) Příslušná organizační složka průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, požaduje od dlužníků úroky z prodlení (poplatek z prodlení) ve výši stanovené zvláštním právním předpisem a sjednané smluvní sankce.

(6) U pohledávek, kde peněžité plnění ve prospěch státu ukládá dlužníku zvláštní právní předpis anebo je uložil dlužníku příslušný orgán bez návrhu a přitom nesplnění této platební povinnosti nelze postihnout sankcí podle zvláštního právního předpisu, požaduje příslušná organizační složka od dlužníka úrok z prodlení ~~v roční výši dvojnásobku diskontní sazby stanovené Českou národní bankou a platné k prvnímu dni prodlení~~ **ve výši podle zvláštního právního předpisu, kterým se stanoví výše úroků z prodlení podle občanského zákoníku**, pokud úrok z prodlení v úhrnu přesáhne částku 5 000 Kč.

(7) Stane-li se majetek nepotřebným a o nepotřebnosti rozhodl písemně vedoucí příslušné organizační složky, popřípadě jím písemně pověřený jiný vedoucí zaměstnanec organizační složky, naloží příslušná organizační složka s majetkem způsobu a za podmínek podle tohoto zákona. Za nepotřebný se pro tyto účely považuje zejména majetek, který přesahuje potřeby příslušné organizační složky, anebo majetek, na jehož ponechání státu přestal být veřejný zájem, v případě věcí též takové věci, které pro ztrátu, popřípadě zastarání svých technických a funkčních vlastností nebo pro nepřiměřenou nákladnost provozu nemohou sloužit svému účelu.

§ 14a

(1) **Organizační složka poskytuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje o nemovitých věcech, bytech a nebytových prostorech ve vlastnictví státu a o nakládání s nimi a údaje o jí užívaných nemovitých věcech nebo jejich částech, bytech a nebytových prostorech, které nejsou ve vlastnictví státu, do centrálního registru majetku státu. Centrální registr majetku státu je součástí integrovaného informačního systému státní pokladny. Strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru majetku státu, termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení pro potřeby organizační složky, která údaje poskytl, a dalších organizačních složek upraví prováděcí právní předpis.**

(2) **Centrální registr majetku státu přebírá a využívá údaje z centrálního registru administrativních budov (§ 14b), z informačního systému katastru nemovitostí a ze základních registrů. Organizační složka poskytuje podle odstavce 1 do centrálního registru majetku státu pouze ty údaje, které z těchto informačních systémů nelze získat.**

§ 14b

(1) Zřizuje se centrální registr administrativních budov, jehož správcem je Úřad. Centrální registr administrativních budov slouží organizačním složkám k účelnému a hospodárnému využívání

- a) budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí ve vlastnictví státu, které slouží nebo mohou sloužit pro správní a jiné obdobné nebo související činnosti v rámci plnění funkcí státu,**
- b) budov a dalších souvisejících nemovitých věcí nebo jejich částí, které nejsou ve vlastnictví státu, ale pro správní a jiné obdobné nebo související činnosti v rámci plnění funkcí státu jsou organizačními složkami užívány.**

(2) Organizační složka poskytuje do centrálního registru administrativních budov údaje o nemovitých věcech uvedených v odstavci 1 a o jejich částech v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Centrální registr administrativních budov přebírá a využívá údaje centrálního registru majetku státu (§ 14a), z informačního systému katastru nemovitostí a ze základních registrů. Organizační složka poskytuje do centrálního registru administrativních budov pouze ty údaje, které z těchto informačních systémů nelze získat. Strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru administrativních budov, termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení pro potřeby organizační složky, která údaje poskytla, a dalších organizačních složek upraví prováděcí právní předpis.

§ 14c

Vedoucí příslušné organizační složky může z důvodu zajištění bezpečnosti nebo obrany státu rozhodnout, ve kterých případech se ustanovení § 14a a 14b nepoužijí.

§ 15

(1) Majetek uvedený v ustanovení § 10 příslušná organizační složka (§ 11) určí a sepíše neprodleně poté, kdy se o takovém majetku dozvěděla; v případě věcí, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ současně zajistí, aby byl proveden zápis do katastru nemovitostí. Pro účely provedení záznamu²⁷⁾ do katastru nemovitostí je listinou osvědčující příslušnost organizační složky²⁸⁾ její ohlášení.

(2) Majetek uvedený v odstavci 1 není předmětem rozhodování podle ustanovení § 14 odst. 7 a je třeba jej bez zbytečného odkladu rozmístit u organizačních složek (§ 19), pokud to zvláštní povaha majetku vyžaduje anebo jej tyto potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti. Z týchž důvodů anebo ve veřejném zájmu si může příslušná organizační složka (§ 11) majetek ponechat u sebe. V ostatních případech věci převede do vlastnictví právnických nebo fyzických osob, práva uplatní a další majetek účelně zpeněží v souladu s tímto zákonem. Se zbylým majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, naloží postupem, který upraví prováděcí právní předpis. S majetkem, který stát nabyt v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí

nebo zabrání majetku nebo jeho části^{28a}), se naloží způsobem stanoveným v jiném právním předpise^{28b}).

(3) Pozemky, které jsou majetkem podle odstavce 1 a zároveň tvoří zemědělský půdní fond, příslušná organizační složka přednostně nabídne Státnímu pozemkovému úřadu; to neplatí v případě pozemků tvořících jeden funkční celek s obytnými a hospodářskými budovami a jinými stavbami, které neslouží zemědělské a lesní výrobě nebo s ní souvisejícímu vodnímu hospodářství, a dále pozemků tvořících součást dědictví, které stát nabyt nebo mu připadlo a v souvislosti s tím mu vznikla povinnost uhradit dluh. Nepřijme-li Státní pozemkový úřad nabídku do 30 dnů od jejího doručení, platí, že nemá o nabízené pozemky zájem a k pozdější akceptaci nabídky se nepřihlíží. Příslušná organizační složka dále postupuje v souladu s odstavcem 2.

(4) Majetek podle odstavce 1 vede příslušná organizační složka (§ 11) v operativní evidenci způsobem a za podmínek, které upraví prováděcí právní předpis, a to až do doby konečného naložení s majetkem; **tím není dotčen postup podle ustanovení § 14 odst. 2, jedná-li se o nemovité věci, byty, nebytové prostory a peněžité pohledávky.** Ponechá-li si **příslušná organizační složka** majetek u sebe podle odstavce 2 věty druhé anebo nepodaří-li se jí s majetkem naložit konečným způsobem do 2 let poté, kdy začala plnit úkoly podle odstavce 1, operativní evidenci ukončí a postupuje podle ustanovení § 14 odst. 2; její příslušnost se pak nadále řídí podle ustanovení § 9.

§ 16

(1) Se spornými nároky třetích osob k majetku, který stát nabyt způsoby uvedenými v ustanovení § 13 tohoto zákona, odkáže příslušná organizační složka (§ 11) tyto osoby na soud. Současně je vyzve, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy prokázaly, že svůj nárok u soudu uplatnily. Byla-li podána žaloba, vyčká právní moci rozhodnutí soudu. V případě marného uplynutí této lhůty pokračuje organizační složka v postupu podle ustanovení § 15 odst. 2 tohoto zákona; možnost následného uplatnění nároků třetích osob u soudu tím není dotčena.

(2) Nabude-li stát v důsledku výroku, jímž soud uložil trest propadnutí majetku,²⁹) věci a prostředky, u nichž mohou vzniknout pochybnosti, zda je jich nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený povinen pečovat,³⁰) a jsou-li předpoklady, že by mohla být podána žádost o jejich vynětí,³¹) příslušná organizační složka (§ 11) provádějící trest propadnutí majetku naloží s těmito věcmi a prostředky až po uplynutí 3 měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyt právní moci, a jde-li o věci nebo prostředky, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, po uplynutí jednoho měsíce od doby, kdy k postižení došlo. Byla-li v uvedených lhůtách žádost o vynětí podána, vyčká právní moci rozhodnutí o této žádosti.

(3) Nabude-li stát majetek v důsledku rozhodnutí soudu o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, jímž bylo vysloveno propadnutí nebo zabrání majetku nebo jeho části^{28a}), příslušná organizační složka (§ 11) naloží s tímto majetkem až po uplynutí 3 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí soudu nebo i před uplynutím této lhůty, byla-li podle jiného právního předpisu^{31a}) soudem vyrozuměna, že není dán důvod bránící propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části. Byla-li však organizační složka v uvedené lhůtě vyrozuměna soudem o tom, že jej jiný členský stát Evropské unie informoval o důvodu bránícím propadnutí nebo zabrání takového majetku nebo jeho části, naloží s ním až

po doručení rozhodnutí soudu vydaného ohledně dotčeného majetku na základě informace jiného členského státu Evropské unie^{31b}).

ČÁST TŘETÍ

NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM

§ 17

Nakládá-li se s majetkem na základě smlouvy, musí mít smlouva písemnou formu a podpisy na jedné listině i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy nevylučuje zákon anebo povaha právního úkonu, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází.

§ 18

S majetkem uvedeným v ustanovení § 10 nemůže příslušná organizační složka (§ 11) naložit, s výjimkou prodeje věcí ~~podle § 24 odst. 2~~ **ve veřejné dražbě** a prodeje živých zvířat, ve prospěch

- a) soudců a přísedících, státních zástupců, příslušníků Policie České republiky, znalců, tlumočnicků a notářů, jakož i zaměstnanců soudů, státního zastupitelství, Policie České republiky a notářských kanceláří,
- b) ~~přednostů a dalších zaměstnanců okresních úřadů,~~ celníků a občanských zaměstnanců Celní správy České republiky, jakož i vedoucích a dalších zaměstnanců jiných organizačních složek příslušných hospodařit s majetkem podle ustanovení § 11,
- c) starostů, zástupců starosty, tajemníků a dalších zaměstnanců příslušných obecních úřadů³²) a obdobně příslušných úřadů měst a městských částí, jakož i osob jim blízkých,³³) pokud se osoby uvedené pod písmeny a) až c) v jednotlivých případech podílely na úkonech souvisejících s nabytím takového majetku státem a na hospodaření s ním.

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami

§ 19

~~(1) Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje na základě zápisu. Náležitosti zápisu, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla pro nakládání s majetkem mezi organizačními složkami upraví prováděcí právní předpis.~~

~~(2) Nakládají-li organizační složky podle odstavce 1 s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶) zajistí též, aby byl proveden záznam²⁷) do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 1 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky.²⁸)~~

~~(3) Příslušné organizační složky (§ 9 a 11) nakládají s majetkem ve prospěch právnických a fyzických osob podle dalších ustanovení tohoto zákona teprve poté, neprojeví-li o majetek ani na základě širší nabídky zájem jiná organizační složka. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiná organizační složka ani jiné právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.~~

§ 19

(1) Nakládání s majetkem a jiné jednání mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje na základě zápisu. Pokud plnění vyplývající ze zápisu mají povahu majetku nebo závazků vedených v účetnictví, postupují organizační složky obdobně podle zvláštních právních předpisů upravujících účetnictví²⁵⁾. Ustanovení § 31 až § 37 odst. 1 a 2 a § 39 až 42 se v případě uvedených plnění nepoužijí a organizační složky se řídí pravidly o náležitostech zápisů, podmínkami úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a dalšími pravidly nakládání s majetkem a jiného jednání, která upraví prováděcí právní předpis.

(2) Nakládají-li organizační složky podle odstavce 1 s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky²⁶⁾, zajistí též, aby byl proveden záznam²⁷⁾ do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 1 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky²⁸⁾.

(3) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto o nepotřebnosti (§ 14 odst. 7) majetku nacházejícího se na území České republiky, lze jej přednostně nabídnout Úřadu. Úřad může takový majetek převzít i v případě, že jej k plnění úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti nepotřebuje. Převezme-li Úřad takový majetek, je s ním příslušný hospodařit v souladu s ustanovením § 9 a platí pro něj ustanovení § 14 odst. 7.

(4) Jestliže bylo v rámci příslušné organizační složky (§ 9) rozhodnuto o nepotřebnosti (§ 14 odst. 7) majetku, lze jej přednostně nabídnout a převzít mezi organizačními složkami v působnosti téhož zřizovatele nebo ústředního správního úřadu anebo je-li jedna organizační složka vůči druhé zřizovatelem nebo ústředním správním úřadem, a to i když přejímající organizační složka tento majetek nepotřebuje k plnění úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti, pokud takový postup povede k hospodárnějšímu naložení s tímto majetkem. Ustanovení odstavce 3 věty třetí se pro přejímající organizační složku použije obdobně.

(5) Pokud příslušná organizační složka (§ 9) nevyužila postup podle odstavců 3 nebo 4, naloží s majetkem podle jeho povahy a stavu a je-li majetek způsobilý k dalšímu využití, naloží s ním ve prospěch jiné organizační složky, která jej potřebuje pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo činnosti anebo která jej převezme ve veřejném zájmu; to platí obdobně i pro nakládání s nepotřebným majetkem, který převzal Úřad podle odstavce 3 anebo organizační složka podle odstavce 4. Nabídka jiným organizačním složkám se v případě nemovitých věcí, bytů a nebytových prostorů provádí vždy prostřednictvím příslušného registru, ve kterém je tento majetek evidován (§ 14a, 14b), nebrání-li tomu uplatnění postupu podle ustanovení § 14c. Nabídka ostatního majetku se provádí na portálu veřejné správy. Je-li to účelné, lze nabídku jiným organizačním složkám uskutečnit souběžně i jiným vhodným způsobem.

(6) Naložit s majetkem ve prospěch právnických a fyzických osob lze teprve poté, neprojeví-li o majetek zájem jiná organizační složka a nebrání-li tomu ani veřejný zájem. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.

§ 20

(1) Pokud to tento zákon připouští, lze s majetkem nakládat také jednostranným opatřením. Opatření je vždy písemné. Musí obsahovat určení organizačních složek, kterých se týká, jakož i určení majetku, s nímž se nakládá, a musí v něm být stanoven den, jímž nastávají účinky opatření. Opatření se doručuje dotčeným organizačním složkám a jejich zřizovatelům, a nakládá-li se jím s věcí, která se eviduje v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu.

(2) Opatření podle odstavce 1 mohou vydávat zřizovatelé organizačních složek při výkonu funkce zřizovatele podle tohoto zákona a příslušné orgány Poslanecké sněmovny a Senátu v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9). **Opatření podle odstavce 1 může vydat i ředitel bezpečnostního sboru, nakládá-li se s majetkem za podmínek stanovených zákonem upravujícím Hasičský záchranný sbor České republiky⁹¹⁾ nebo zákonem upravujícím Policii České republiky⁹²⁾.**

(3) Ministerstvo financí může vydat opatření podle odstavce 1 v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9 a 11) nebo v rámci kontroly (§ 49 odst. 4); opatření musí obsahovat odůvodnění.

(4) Na vydání opatření podle tohoto zákona se nevztahují předpisy o správním řízení³⁴⁾ a opatření nepodléhají přezkoumání soudem.

(5) Opatření podle tohoto zákona se pro účely katastrálních právních předpisů²⁷⁾ považuje za rozhodnutí státního orgánu.

Převody vlastnictví

§ 21

(1) Nejde-li o prodej zboží v obchodě nebo jiný smluvní převod v rámci stanoveného předmětu činnosti, lze do vlastnictví právnické nebo fyzické osoby převést smlouvou věc pouze za podmínek uvedených v ustanovení § 22 až 24 a jen tehdy, je-li tato věc pro stát trvale nepotřebná (§ 14 odst. 7, § 19 odst. 3 6).

(2) Ze závažných důvodů a po předchozím vyjádření Ministerstva financí může vláda povolit výjimku z podmínky trvalé nepotřebnosti podle odstavce 1. Tím není dotčen postup podle ustanovení § 22 odst. 1 ~~a 2 až 3~~; ustanovení § 22 ~~odst. 3 až 6~~ **odst. 4** a § 23 se však nepoužijí.

~~§ 22~~

~~(1) Při úplatném převodu věci se cena sjednává¹⁶⁾ nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.³⁵⁾ Zásady postupu při zjišťování zájmeů o koupi, nepůjde-li o přímý prodej vybrané osobě, upraví prováděcí právní předpis.~~

~~(2) Bezúplatně lze věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.~~

~~(3) Schválení Ministerstvem financí vyžaduje smlouva o převodu nemovité věci, která se eviduje v katastru nemovitostí, jakož i smlouva o převodu bytu a nebytového prostoru, nejde-li o převod~~

- ~~a) pozemku zastavěného stavbou pro bydlení nebo stavbou pro individuální rekreaci³⁶⁾ ve vlastnictví nabyvatele a pozemku na něj navazujícího do výměry nepřesahující v souhrnu 1000 m² tomuto nabyvateli, anebo samostatný převod pozemku zastavěného jednotlivou nebo řadovou garáží ve vlastnictví nabyvatele,~~
- ~~b) spoluvlastnického podílu ve prospěch spoluvlastníka na základě předkupního práva^{36a)} anebo spoluvlastnického podílu na pozemku ve prospěch vlastníka bytu nebo nebytového prostoru podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾,~~
- ~~c) nemovité věci podle odstavce 4,~~
- ~~d) pozemku podle odstavce 5, anebo stavby nacházející se na takovém pozemku,~~
- ~~e) společného zařízení realizovaného v rámci pozemkových úprav³⁸⁾,~~
- ~~f) pozemku směřovaného za účelem nabytí pozemku jiného vlastníka,~~
- ~~g) nezastavěného pozemku ve výměře nepřesahující 100 m², pokud tento pozemek nenavazuje na žádný další pozemek převáděný témuž nabyvateli,~~
- ~~h) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso silnice, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a)} ve vlastnictví kraje, nebo těleso místní komunikace, která je v souladu se zvláštním právním předpisem^{38a)} ve vlastnictví obce, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce, anebo pozemku určeného pravomočným územním rozhodnutím k vybudování silnice nebo místní komunikace, jejímž vlastníkem má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} kraj nebo obec, do vlastnictví tohoto kraje nebo obce,~~
- ~~i) silničního pozemku, u kterého z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace dochází k převodu do vlastnictví osoby, která má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} vlastníkem pozemní komunikace se změněnou kategorií nebo třídou.~~

~~(4) Schválení Ministerstvem kultury vyžaduje smlouva o převodu movité a nemovité věci prohlášené za kulturní památku s výjimkou silničního pozemku podle odstavce 3 písm. i) a smlouva o převodu sbírky muzejní povahy.~~

~~(5) Schválení Ministerstvem životního prostředí vyžaduje smlouva o převodu pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu s výjimkou silničního pozemku podle odstavce 3 písm. i) a smlouva o převodu stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí, pokud se nachází na pozemku ve zvláště chráněném území a jeho ochranném pásmu, nejde-li o smlouvu podléhající schválení podle odstavce 4.~~

~~(6) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o převodu movitých věcí nepodléhajících schválení podle odstavce 4, pokud je uzavírají jím zřízené organizační složky a nejde přitom o postup podle ustanovení § 15 odst. 2. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.~~

~~(7) Schvalování smluv podle odstavců 3, 4 a 5 nevyžadují smlouvy uzavírané Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových^{15a)}.~~

§ 22

(1) Při úplatném převodu věci se vhodný zájemce o koupi, s nímž bude organizační složka jednat o uzavření smlouvy, zjistí ve výběrovém řízení, anebo se věc

prodá ve veřejné dražbě⁴⁰⁾, popřípadě se k uzavření smlouvy využije veřejná soutěž o nejhodnější nabídku. V odůvodněných případech lze uskutečnit přímý prodej vybrané osobě. Postup při zjišťování zájemců o koupi a postup při stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení upraví prováděcí právní předpis.

(2) Při úplatném převodu věci organizační složka sjedná¹⁶⁾ cenu nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak³⁵⁾. Obdobně postupuje při stanovení minimální kupní ceny v rámci podmínek výběrového řízení a veřejné soutěže o nejhodnější nabídku anebo při stanovení nejnižšího podání pro účely veřejné dražby. Tím není dotčena možnost přiměřeného snížení minimální kupní ceny v dalším kole výběrového řízení nebo v nové veřejné soutěži o nejhodnější nabídku, opakovaných pro nezájem, nebo možnost snížení výše nejnižšího podání při opakované dražbě, nebyl-li předmět dražby vydražen.

(3) Bezúplatně lze věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(4) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o převodu věcí s výjimkou silničního pozemku, u kterého z důvodu změny kategorie nebo třídy pozemní komunikace dochází k převodu do vlastnictví osoby, která má být podle zvláštního právního předpisu^{38a)} vlastníkem pozemní komunikace se změněnou kategorií nebo třídou, pokud je uzavírají jím zřízené organizační složky a nejde přitom o postup podle ustanovení § 15 odst. 2. Není-li zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

~~§ 23~~

~~Při převodu věci mající strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu si může schválení podle ustanovení § 22 odst. 3, 4 a 5 tohoto zákona vyhradit vláda.~~

§ 23

Při převodu věci, která má strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu, si může schválení smlouvy vyhradit vláda; ustanovení § 22 odst. 4 se v takovém případě nepoužije.

§ 24

(1) Organizační složka nemůže jako pronajímatel uzavřít smlouvu o poskytnutí věci za úplatu do užívání, spojenou se smlouvou o následném převodu vlastnictví této věci, a nemůže uzavřít smlouvu o prodeji podniku nebo jeho části.³⁹⁾

(2) ~~Při prodeji věci ve veřejné dražbě postupuje podle zvláštního právního předpisu;⁴⁰⁾ tím není dotčeno ustanovení odstavce 1 ani ustanovení § 21 odst. 2, § 22 odst. 3, 4, 5, 6 a § 23.~~

24a

(1) Při úplatném převodu nemovité věci včetně případného příslušenství, bytu nebo nebytového prostoru nacházejících se na území České republiky, nejde-li o směnu, se příslušná organizační složka (§ 9) může dohodnout s Úřadem, že Úřad pro ni prodej obstará. Příslušnost organizační složky hospodařit s předmětem prodeje není do doby jeho nabytí jinou osobou tímto postupem dotčena a organizační složka zůstává příslušnou organizační složkou i v rámci smluvního vztahu s kupujícím; úkony nezbytné k provedení prodeje a jednání s tím související včetně uzavření smlouvy, přijetí kupní ceny i případných dalších plnění však namísto příslušné organizační složky zajišťuje výlučně Úřad. Ustanovení § 22 odst. 4 se v takovém případě nepoužije, není však dotčen postup podle ustanovení § 21 odst. 2 a § 23.

(2) Součástí obstarání prodeje podle odstavce 1 je rovněž sledování plnění podmínek pro úhradu kupní ceny, uplatnění případných nedoplatků, úroků z prodlení, sjednaných smluvních sankcí nebo náhrady škody, jakož i případné ukončení smlouvy z důvodu jejího neplnění kupujícím. Za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{15a)} se příslušná organizační složka může dohodnout s Úřadem, že Úřad bude namísto této organizační složky jednat v řízení o povolení vkladu do katastru nemovitostí, popřípadě v řízení před soudem nebo jiným orgánem o uplatnění nároků státu spojených s prodejem.

(3) Úřad nelze v jednání při obstarání prodeje omezit podmínkami dohodnutými s příslušnou organizační složkou. Včas a v úplnosti poskytuje příslušné organizační složce informace, údaje a podklady, které se týkají průběhu obstarání prodeje a jsou přitom potřebné pro její řádné hospodaření s majetkem. Příslušná organizační složka poskytuje Úřadu včas a v úplnosti informace, údaje, podklady a součinnost, nezbytné pro jeho jednání v rámci obstarání prodeje. Obstarání prodeje podle odstavce 1 jinou osobou je vyloučeno. Nepodaří-li se Úřadu v předem dohodnuté době prodej obstarat, naloží příslušná organizační složka s předmětem prodeje v souladu s tímto zákonem.

(4) Za obstarání prodeje podle odstavce 1 nenáleží Úřadu peněžité plnění. Výdaje spojené s obstaráním prodeje hradí příslušná organizační složka. Příjem z prodeje i případná další související plnění jsou příjmem příslušné organizační složky a na její příjmový rozpočtový účet budou Úřadem odvedeny prostřednictvím jeho účtu cizích prostředků. Vznikne-li jednáním Úřadu při obstarání prodeje jiné osobě škoda a tato jiná osoba úspěšně uplatní nárok na její náhradu, uhradí škodu příslušná organizační složka a vypořádání jejích nákladů s tím spojených se provede rozpočtovým opatřením.

(5) Při obstarání prodeje s využitím veřejné dražby se ustanovení odstavců 1 až 4 použijí přiměřeně.

Jiné způsoby nakládání

§ 25

K věci nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

§ 26

(1) Nemovité věci lze v nezbytném rozsahu smluvně zatížit věcným břemenem pro účely zřízení nebo provozu sítě technického vybavení⁴¹⁾ a veřejně prospěšné stavby,^{41a)}

popřípadě k zajištění nezbytného přístupu vlastníka k jeho stavbě. V ostatních případech může ze závažných důvodů výjimku povolit Ministerstvo financí.

(2) Věcné břemeno se sjednává za úplatu a pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce nebránilo ve výkonu její činnosti.

§ 27

(1) Věc nebo její část, kterou organizační složka dočasně nepotřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, lze přenechat do užívání právnické nebo fyzické osoby. Obdobně lze postupovat v případě, že tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží.

(2) Užívání podle odstavce 1 lze sjednat⁴²⁾ pouze na dobu určitou v trvání nejdéle 8 let pro jednoho uživatele. Pokud jsou podmínky podle odstavce 1 splněny i nadále, lze užívání témuž uživateli prodloužit anebo sjednat znovu, avšak opět pouze na dobu v trvání nejdéle 8 let. Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,⁴³⁾ musí smlouva obsahovat ujednání o možnosti ukončit užívací vztah výpovědí a rovněž odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti anebo pokud přestanou být plněny podmínky podle odstavce 1.

(3) V případě užívání podle odstavce 1 nesmí být nájemné sjednáno v nižší částce, než kterou jako nejvyšší možné nájemné stanoví zvláštní právní předpis,⁴⁴⁾ není-li nájemné upraveno zvláštním právním předpisem, sjedná se nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Bezúplatné užívání lze sjednat jen s osobami, které se nezabývají podnikáním^{44a)}, a pouze k zajištění výkonu státní správy v přenesené působnosti anebo pro účely sociální, humanitární, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, vzdělávací, vědecké, kulturní, sportovní a tělovýchovné, ochrany přírody a péče o životní prostředí a práce s dětmi a mládeží.

(4) Výjimku z důvodů pro přenechání věci nebo její části do užívání, stanovených v odstavci 1, z podmínek doby užívání stanovených v odstavci 2 a dále z okruhu uživatelů a účelu užívání stanovených pro případ bezúplatného užívání v odstavci 3 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(5) Souhlas pronajímající organizační složky s přenecháním věci nájemcem do podnájmu vyžaduje schválení zřizovatele, a nemá-li organizační složka zřizovatele, schválení věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, schválení Ministerstva financí, pokud si takové schvalování zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí. To platí obdobně v případě, sjednává-li organizační složka s vypůjčitelem možnost přenechat věc za úplatu k užívání jinému.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí, je-li věc nebo její část předmětem služby či jiného obdobného plnění, poskytovaných právnickou nebo fyzickou osobou výhradně té organizační složce, která je s věcí příslušná hospodařit, anebo k poskytování takové služby či jiného obdobného plnění výhradně slouží. Tím není dotčena povinnost organizační složky sjednat v rámci úpravy právních vztahů s poskytovatelem služby potřebné podmínky týkající se používání a ochrany věci nebo její části.

Účast státu v jiných právnických osobách a sdruženích

§ 28

(1) Stát může založit obchodní společnost nebo se účastnit jejího založení pouze ve formě akciové společnosti.⁴⁵⁾ Stát může být akcionářem i akciové společnosti, kterou nezaložil nebo jejíhož založení se nezúčastnil; pro nabývání akcií platí ustanovení § 12 a 13. K založení akciové společnosti nebo účasti na jejím založení je zapotřebí předchozí souhlas vlády; vláda současně stanoví, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele.

(2) Jménem státu funkci zakladatele akciové společnosti vykonává a majetek do takové společnosti vkládá ministerstvo. Pro tyto účely ministerstvo použije majetek, se kterým je příslušné hospodařit ono samo, anebo na základě svého opatření (§ 20) majetek, s nímž je příslušná hospodařit organizační složka jím zřízená (§ 4). Práva akcionáře v založené akciové společnosti jménem státu vykonává vládou písemně pověřený zaměstnanec zakládajícího ministerstva; postupuje přitom v souladu s právními předpisy a podle písemných pokynů ministra, jemuž o své činnosti podává v jím určených pravidelných intervalech písemné zprávy.

(3) Do obchodních společností lze majetek vkládat a s majetkovými účastmi státu v obchodních společnostech lze nakládat pouze s předchozím souhlasem vlády; tím není dotčeno ustanovení § 37 odst. 3. Stane-li se majetková účast v obchodní společnosti součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo ji stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s ní příslušná organizační složka (§ 9, 11) v souladu s tímto zákonem.

§ 29

Založit obecně prospěšnou společnost⁴⁶⁾ a zřídit nadaci nebo nadační fond⁴⁷⁾ anebo účastnit se na takovém založení a zřízení může stát jen s předchozím souhlasem vlády. Vláda současně stanoví, které ministerstvo bude jménem státu vykonávat funkci zakladatele, popřípadě zřizovatele. Ustanovení § 28 odst. 2 věty druhé se použije obdobně.

§ 30

(1) Stát se nemůže zúčastnit založení družstva⁴⁸⁾ nebo občanského sdružení^{48a)} ani do něj vstoupit anebo členství v něm nabýt převodem, ani se neúčastní jeho zřízení a nemůže uzavřít smlouvu o tichém společenství.⁴⁹⁾ Smlouvu o sdružení⁵⁰⁾ lze uzavřít pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(2) Stát se může zúčastnit založení zájmového sdružení právnických osob⁵¹⁾ anebo se stát jeho členem, pokud se prostřednictvím tohoto zájmového sdružení zapojí do činnosti mezinárodních a nadnárodních nevládních organizací. Zakladatelská a členská oprávnění pro tyto účely po předchozím souhlasu vlády vykonává příslušná organizační složka (§ 9), jejíž působnost nebo stanovený předmět činnosti věcně souvisí s předmětem činnosti zájmového sdružení.

(3) Stanou-li se práva vyplývající z členství a smluv podle odstavců 1 a 2 součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo je stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s nimi příslušná organizační složka (§ 9 a 11) v souladu s tímto zákonem.

§ 31

(1) Plnění ve splátkách lze sjednat pouze výjimečně, pokud budoucí dlužník předem prokáže schopnost svůj závazek včas splnit a nebude ani z jiných okolností zřejmé, že splnění závazku je tímto ujednáním ohroženo. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek.⁵²⁾

(2) Ze závažných důvodů lze dohodnout s dlužníkem splátky i u splatného dluhu. Dluh přitom musí být dlužníkem písemně uznán co do důvodu a výše, popřípadě přiznán pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek,⁵²⁾ jakož i to, že dlužník bude ve splátkách plnit též úroky z prodlení⁵³⁾ a že stát je v případě prokazatelného zlepšení majetkových poměrů dlužníka oprávněn od ujednání o dalších splátkách odstoupit.⁵⁴⁾

§ 32

Postoupit pohledávku⁵⁵⁾ právnické nebo fyzické osobě lze zásadně jen za úplatu. Pokud sjednaná cena nedosahuje alespoň 60 % jmenovité hodnoty postupované pohledávky včetně příslušenství, popřípadě postupuje-li se pohledávka bezúplatně, lze pohledávku postoupit jen se schválením zřizovatele, a nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, se schválením věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, Ministerstva financí. To platí i v případě, má-li být pohledávka předmětem veřejné dražby podle zvláštního právního předpisu.⁴⁰⁾

§ 33

Na poměrné uspokojení pohledávky je možno přistoupit pouze v rámci reorganizace nebo při oddlužení⁵⁶⁾.

§ 34

(1) S dlužníkem, je-li fyzickou osobou, lze na jeho žádost dohodnout, že se mu dluh zcela nebo zčásti promíjí,⁵⁷⁾ odůvodňují-li to tíživé sociální poměry dlužníka.

(2) Prominout nelze dluh, který vznikl v souvislosti s trestnou činností dlužníka anebo má-li dlužník z jakéhokoliv důvodu pohledávku vůči státu, pokud sám do výše svého dluhu nepřistoupí k jejímu prominutí, anebo má-li dlužník majetek, z něhož lze dosáhnout uspokojení pohledávky státu.

(3) Výjimku z odstavců 1 a 2 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(4) V případě prominutí⁵⁷⁾ dluhu vzniklého porušením podmínek smlouvy o poskytnutí státního příspěvku na individuální bytovou výstavbu^{57a)} neplatí ustanovení odstavců 2 a 3. Tento dluh lze prominout i z jiných důvodů než z důvodů uvedených v odstavci 1, nelze však prominout dluh vzniklý v souvislosti s trestnou činností nebo dluh u dlužníka, který má pohledávku vůči státu.

§ 35

- (1) Od vymáhání pohledávky lze jednostranně upustit, jestliže
- a) dlužník zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na jeho dědicích, nebo
 - b) dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit a přitom se pohledávka promlčela, nebo nelze prokázat, že pohledávka trvá, anebo nelze prokázat její výši a není podklad pro to, aby soud nebo jiný orgán určil výši podle úvahy, nebo
 - c) je ze všech okolností případu zřejmé, že další vymáhání pohledávky by nebylo úspěšné.

(2) Lze rovněž upustit od vymáhání pohledávky, jejíž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje 1 000 Kč a ~~dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit skutečnosti nasvědčující tomu, že předpokládané náklady na vymožení pohledávky významně převýší předpokládaný příjem z této pohledávky.~~ U téhož dlužníka lze v průběhu jednoho kalendářního roku upustit od vymáhání takové pohledávky jen jednou, ledaže by součet jmenovitých hodnot takových pohledávek včetně příslušenství, od jejichž vymáhání již bylo nebo má být upuštěno, nepřesáhl 1 000 Kč.

(3) Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozumívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká; **postup podle ustanovení § 14 odst. 5 a 6 se nepoužije.**

~~§ 36~~

~~(1) Právní úkony podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1 vyžadují schválení Ministerstvem financí, pokud jmenovitá hodnota jednotlivé pohledávky (dluhu) včetně příslušenství přesahuje 500 000 Kč.~~

~~(2) U pohledávek, jejichž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje částku uvedenou v odstavci 1, si může schvalování právních úkonů podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1 zcela nebo zčásti vyhradit zřizovatel. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.~~

§ 36

Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování právních úkonů podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí. Tím není dotčeno ustanovení § 34 odst. 3.

§ 37

(1) K pohledávce nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

(2) Pro nakládání s nepeněžitými pohledávkami, jinými právy a majetkovými hodnotami platí předchozí ustanovení obdobně, pokud to jejich povaha připouští anebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Pro účely postupu podle ustanovení § 32, 35 a 36 se vychází z ocenění podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾

(3) Pro převody cenných papírů platí přiměřeně ustanovení § 21 odst. 1 a § 22 odst. 1 ~~a 2 až 3~~; tím není dotčeno ustanovení § 28 odst. 3 věta první, nejde-li o převod cenných papírů v rámci postupu podle ustanovení § 15 odst. 2. Nelze uzavírat smlouvy o půjčce a o zastavení cenných papírů, jejichž majitelem je stát, ani převádět jeho práva ze smluv o převodu cenných papírů podle zvláštního právního předpisu.⁵⁸⁾

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Závazky

§ 38

Závazky vzniklé z činnosti organizačních složek jsou závazky státu. Závazek v účetnictví vede a jménem státu jako nositele závazku závazek plní ta organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl nebo s ní souvisí, anebo které přísluší hospodařit (§ 9 a 11) s majetkem, s nímž závazek souvisí. Nelze-li v případě peněžitého závazku organizační složku takto určit a nemá-li plnit tyto úkoly po zániku organizační složky ani její zřizovatel (§ 5 odst. 2), zabezpečuje tyto úkoly Ministerstvo financí.

§ 39

(1) Stát může přijímat a sjednávat závazky anebo uznávat vůči němu uplatněné nároky pouze v rozsahu a za podmínky, které odpovídají povaze státem plněných úkolů a vykonávaných činností. Pokud by v důsledku smluvního přijetí závazku nebo uznání práva, které nevzniklo ze zákona, stát mohl pozbyt, popřípadě by pozbyl anebo naopak nenabyl majetek, jehož převod či jiné zcizení je podle tohoto zákona vázáno na povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas, lze tyto úkony učinit pouze s povolením výjimky, schválením nebo s předchozím souhlasem. Ustanovení § 44 zde platí obdobně.

(2) Podle odstavce 1 druhé a třetí věty se postupuje rovněž v případě smíru uzavíraného před soudy a jinými orgány, při odmítnutí dědictví a při vypořádání dědictví dohodou. Ustanovení odstavce 1 druhé a třetí věty se nepoužije, dochází-li k vydání věci anebo jinému vypořádání restitučních nároků postupem podle zvláštních právních předpisů.⁵⁹⁾

§ 40

(1) Stát se může zavázat k uzavření budoucí smlouvy⁶⁰⁾ nebo k provedení jiného úkonu, pokud sjednaný obsah budoucí smlouvy nebo takový úkon je v souladu s tímto zákonem a platné uzavření budoucí smlouvy nebo provedení úkonu není podmíněno povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem podle tohoto zákona.

(2) Další pravidla zavazování státu, jakož i poskytování státních záruk upravuje zvláštní právní předpis.

§ 41

(1) Pokud stát nabyt majetek způsobu uvedenými v ustanovení § 13, závazky předchozího majitele na stát nepřecházejí a zástavní práva k věcem a právům, které stát takto

nabyl, okamžikem přechodu na stát zanikají, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis, ⁶¹⁾ rozhodnutí příslušného orgánu nebo mezinárodní smlouva, kterou je stát vázán.

(2) Případne-li dědictví státu a stát odpovídá za přiměřené náklady pohřbu zůstavitele, ⁶²⁾ považují se tyto náklady za přiměřené nejvýše v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem. ⁶³⁾

§ 42

(1) Pohledávka dlužníka za státem zaniká započtením tehdy, kryje-li se vzájemně s pohledávkou, s níž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, která má plnit závazek státu (§ 38) odpovídající pohledávce dlužníka.

(2) Započtení proti pohledávce státu je přípustné pouze na základě dohody, nestanoví-li zvláštní právní předpis, že započtení proti pohledávce státu je vyloučeno.

§ 43

(1) Majetek, se kterým hospodaří příslušné organizační složky (§ 9 a 11), nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle zvláštního právního předpisu. ⁵⁶⁾

(2) Výkon rozhodnutí ukládajícího státu zaplacení peněžité částky lze vést na majetek, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl, anebo které přísluší hospodařit s majetkem, s nímž závazek souvisí; to platí obdobně v případě veřejné dražby. ⁴⁰⁾ Nepostačuje-li tento majetek k uspokojení oprávněné osoby, lze výkon rozhodnutí ve zbytku provést příkázáním pohledávky z účtu Ministerstva financí.

Postup při povolování výjimek, schvalování a poskytování předchozích souhlasů

§ 44

(1) Výjimky se povolují a schválení a předchozí souhlas podle tohoto zákona se poskytují pouze pro jednotlivé případy a jsou součástí projevu vůle a právního úkonu státu (§ 7). Na toto rozhodování se nevztahují předpisy o správním řízení ³⁴⁾ a učiněná rozhodnutí nepodléhají přezkoumání soudem.

(2) O povolení výjimky (§ 21 odst. 2, § 26 odst. 1, § 27 odst. 4 a § 34 odst. 3), schválení (§ 12 odst. 2 a 6, § 22 ~~odst. 3 až 6~~ **odst. 4**, § 23, § 27 odst. 5, § 32 a 36) i předchozím souhlasu (§ 4 odst. 1, § 12 odst. 4, 7 a 8, § 28 odst. 1, § 28 odst. 3, § 29 a § 30 odst. 2) se rozhoduje písemně a na základě zdůvodněné a doložené žádosti příslušné organizační složky (§ 9 a 11). Má-li organizační složka svého zřizovatele anebo spadá pod věcně příslušný ústřední správní úřad, předkládá její žádost se svým vyjádřením tento zřizovatel nebo ústřední správní úřad.

(3) Výjimka se povoluje a schválení se poskytuje k již uzavřené smlouvě nebo jinému provedenému právnímu úkonu, pokud to jeho povaha nebo zvláštní právní předpisy nevylučují. V případě veřejné dražby ⁴⁰⁾ se výjimka povoluje a schválení se poskytuje před návrhem dražby, popřípadě před uzavřením smlouvy o provedení dražby.

(4) Povolení výjimky, schválení i předchozí souhlas jsou podmínkou platnosti⁶⁴⁾ právního úkonu, k němuž se poskytují.

(5) Povolenou výjimku, schválení a daný předchozí souhlas lze dodatečně odejmout anebo pro ty účely stanovené podmínky změnit pouze v případech, kdy po rozhodnutí v uvedených věcech vyjdou najevo závažné skutečnosti, které nebyly známy v době rozhodování a měly by na původní rozhodování podstatný vliv. Tak lze postupovat pouze do doby, než nastanou účinky právního úkonu.

§ 45

(1) Je-li platnost právního úkonu, popřípadě opatření podle tohoto zákona podmíněna povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem té organizační složky, která právní úkon, popřípadě opatření činí, považuje se podmínka bez dalšího za splněnou; ustanovení § 44 odst. 5 se nepoužije.

(2) Pokud si zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí schvalování právních úkonů podle ustanovení § 12 odst. 6, ~~§ 22 odst. 6~~ **§ 22 odst. 4**, § 27 odst. 5 nebo § 36 ~~odst. 2~~, je povinen zabezpečit předem oznámení o tom v Ústředním věstníku České republiky. Vyhradí-li si podle ustanovení § 23 v jednotlivém případě schválení vláda, učiní tak předem usnesením.

Odpovědnost za škodu a za dodržování povinností při hospodaření s majetkem

§ 46

Škoda vzniklá v důsledku postupů a rozhodování při hospodaření s majetkem podle tohoto zákona není škodou způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.⁶⁵⁾ Odpovědnost státu za tuto škodu se řídí zvláštními právními předpisy.

§ 47

(1) Fyzické osoby, které z titulu svých funkcí nebo pracovního zařazení v organizačních složkách anebo z titulu pověření vykonávat jménem státu jeho práva akcionáře činí právní a jiné úkony týkající se majetku a plní další úkoly stanovené tímto zákonem, jsou povinny provádět tuto činnost s odbornou péčí a postupovat podle tohoto zákona, dalších právních předpisů a vnitřních předpisů, jimiž se hospodaření a nakládání s majetkem, ~~popřípadě jeho správa~~ řídí.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 odpovídají za porušení stanovených povinností a za škodu, která tím státu vznikla, v rozsahu trestněprávních, pracovněprávních a občanskoprávních předpisů. Tím není dotčeno uplatňování odpovědnosti a sankcí vůči organizačním složkám podle zvláštních právních předpisů.

(3) Smluvním přenesením výkonu činností uvedených v odstavci 1 na jinou osobu se odpovědnosti podle odstavce 2 nelze zprostit.

(4) Při obstarání prodeje Úřadem (§ 24a) se na fyzické osoby, které jednají v rámci obstarání prodeje z titulu svých funkcí nebo pracovního zařazení u Úřadu, vztahují ustanovení odstavců 1 a 2 obdobně.

Kontrola

§ 48

(1) Kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy a vnitřními předpisy při hospodaření s majetkem ~~a při jeho správě~~ u organizačních složek provádějí věcně příslušné ústřední správní úřady ~~a zřizovatelé těchto organizačních složek; není-li jich, provádí kontrolu, zřizovatelé organizačních složek a~~ Ministerstvo financí (dále jen "kontrolní orgány"). Nejvyšší kontrolní úřad podléhá kontrole podle zvláštních právních předpisů.

(2) Kontrolu postupu Úřadu při obstarání prodeje (§ 24a) provádí Ministerstvo financí.

~~(2)~~ **(3)** Kontrolu v rámci organizační složky provádějí kontrolní útvary, popřípadě dozorčí orgány (dále jen "kontrolní útvary").

~~(3)~~ **(4)** Kontrolní orgány provádějí v rozsahu podle odstavce 1 též kontrolu činnosti kontrolních útvarů. Ministerstvo financí metodicky řídí, usměrňuje a kontroluje ostatní kontrolní orgány a jejich prostřednictvím i kontrolní útvary.

§ 49

(1) Kontrolní metody, kontrolní postupy a vzájemné vztahy kontrolních orgánů a kontrolovaných organizačních složek při provádění kontroly se řídí zvláštními právními předpisy,^{65a}) které upravují finanční kontrolu a její výkon, a pravidly obsaženými ve vnitřních předpisech vydaných kontrolními orgány.

(2) Kontrolní orgány oznamují zjištěné nedostatky Ministerstvu financí.

(3) Kontrolní orgány spolupracují s orgány činnými v trestním řízení a dalšími příslušnými orgány při zjišťování a prokazování případů porušení povinností při hospodaření s majetkem ~~nebo při jeho správě~~ a plní oznamovací povinnost podle zvláštních právních předpisů.⁶⁷⁾

(4) Ministerstvo financí může z vlastního podnětu anebo na návrh jiného kontrolního orgánu v závažných případech nedostatků při hospodaření s určitým majetkem svým opatřením (§ 20) tento majetek organizační složce bez náhrady odejmout a určit jinou organizační složku příslušnou s majetkem hospodařit (§ 9 a 11).

(5) Ustanovení odstavce 4 se nevztahuje na majetek, s nímž jsou příslušné hospodařit Ústavní soud, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu a Kancelář Veřejného ochránce práv.

§ 50

Odpovědnost za nedostatky na úseku kontroly na všech úrovních a za škodu, která tím státu vznikla, se řídí ustanovením § 47 tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ, ZRUŠOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ

Přeměna státních organizací na organizační složky

§ 51

(1) Státní rozpočtové organizace zřízené zvláštním právním předpisem⁶⁸⁾ (včetně ministerstev a jiných správních úřadů a orgánů státu, hospodařících s rozpočtovými prostředky) nebo zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů⁶⁹⁾ ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady, jakož i Úřad pro ochranu osobních údajů, Úřad pro zahraniční styky a informace a státní organizace Správa úložišť radioaktivních odpadů,⁷⁰⁾ které ve vztahu k majetku (§ 8) dosud vykonávaly právo hospodaření,⁷¹⁾ popřípadě právo společného hospodaření⁷²⁾ nebo prozatímní správu⁷³⁾ podle dosavadních předpisů,⁷⁴⁾ jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami (§ 3); tímž dnem Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu nabývají obdobné postavení jako organizační složky státu. Účetními jednotkami zůstávají, pokud jimi byly do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Jejich statutární orgán má postavení vedoucího organizační složky a jeho jednání se řídí tímto zákonem.

(2) Pokud státní organizace, na kterou se vztahuje odstavec 1 a nejde přitom o ústřední orgán, okresní úřad nebo školský úřad, na základě zvláštního právního předpisu sama zřídila přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona státní rozpočtovou organizaci nebo státní příspěvkovou organizaci, je takto zřízená státní rozpočtová organizace nebo státní příspěvková organizace vnitřní organizační jednotkou organizační složky. Postavení a právní režim státních příspěvkových organizací zřízených na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾ Kanceláři prezidenta republiky a Akademií věd České republiky upravují zvláštní právní předpisy a tento zákon (§ 54 až 56).

§ 52

(1) Pokud byly státní organizace dotčené změnami podle § 51 odst. 1 a státní organizace, které se staly vnitřní organizační jednotkou organizační složky podle § 51 odst. 2, účastníky právních vztahů vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a účastníky soudních, správních a jiných řízení zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a tyto vztahy a řízení pokračují anebo se obnoví po nabytí účinnosti tohoto zákona, je účastníkem uvedených právních vztahů a řízení stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona.

(2) Pokud právní předpisy, smlouvy a jiné právní skutečnosti založily do dne nabytí účinnosti tohoto zákona práva a povinnosti státním organizacím podle odstavce 1 jako právníckým osobám a tato práva a povinnosti do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvaly, je nadále jejich nositelem stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona. S cennými papíry, účastmi v jiných právníckých osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajících, nabytými do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositeli dosud byly státní organizace podle odstavce 1, přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na stát a vykonává je příslušná organizační složka; jinak tyto pracovněprávní vztahy zůstávají nedotčeny.

(4) Pokud se v právních předpisech hovoří o státních organizacích podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, popřípadě vnitřní organizační jednotky podle tohoto zákona.

§ 53

(1) Ministerstva a jiné správní úřady, které zřídily státní organizace dotčené změnami podle ustanovení § 51 odst. 1, vykonávají zřizovatelskou funkci podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpis nestanovení jinak; tím není dotčen okruh organizačních složek, které mohou být zřizovateli podle ustanovení § 4 odst. 1.

(2) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou funkci vůči státní organizaci podle odstavce 1, vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(3) Pokud se v právních předpisech hovoří o zřizovateli státních organizací podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, které vykonávají zřizovatelskou funkci v souladu s odstavcem 1 nebo odstavcem 2.

Postavení ostatních státních organizací

§ 54

(1) Státní příspěvkové organizace zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady a dále Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, a jiné státní organizace zřízené (založené) na základě zvláštního právního předpisu nebo zvláštním právním předpisem, které ve vztahu k majetku dosud vykonávaly právo hospodaření, popřípadě právo společného hospodaření podle dosavadních předpisů anebo které budou ještě obdobně zřízeny (založeny), (dále jen "organizace"), jsou právními osobami a hospodaří s majetkem (§ 8). Při tom se řídí zvláštními právními předpisy a těmi ustanoveními tohoto zákona, která se vztahují na organizační složky příslušné hospodařit s majetkem podle § 9, nejde-li o úkony vyhrazené pouze ministerstvům. Dosavadní pohledávky a jiná majetková práva organizací se pro účely tohoto zákona považují za majetek (§ 8). Působnost tohoto zákona se nevztahuje na státní podniky založené podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, včetně těch, které se považují za založené podle uvedeného zákona, na státní organizace, které se uvedeným zákonem v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem řídí, a na Budějovický Budvar, národní podnik. Hospodaření těchto státních organizací upravují zvláštní právní předpisy.

(2) Výkon zřizovatelských (zakladatelských) funkcí vůči organizacím se řídí tímto zákonem, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Novou organizaci lze však zřídit (založit) pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem; to platí rovněž pro rozhodování o rozdělení, sloučení, splynutí a jiných změnách organizace.

O změně v předmětu hlavní činnosti státní příspěvkové organizace lze rozhodnout podle tohoto zákona (§ 55 odst. 2), jen pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci vůči organizaci již zřízené (založené), vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské (zakladatelské) funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(4) Rušení a zánik organizací upravují zvláštní právní předpisy. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, může organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci v souladu s odstavcem 2 nebo odstavcem 3 rozhodnout o zrušení organizace. Organizace zaniká dnem, který tato organizační složka určí. S majetkem, s nímž organizace hospodařila (odstavec 1) ke dni svého zániku, hospodaří nadále organizační složka, která o zrušení organizace rozhodla. Závazky, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a tato organizační složka v souvislosti s uvedenými závazky plní úkoly podle tohoto zákona (§ 38). Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a předchozí ustanovení pro ně platí obdobně.

§ 55

(1) Organizace nemají vlastní majetek; za podmínek stanovených tímto zákonem nabývají majetek pro stát a jejich příslušnost hospodařit s majetkem (§ 8) se řídí ustanovením § 9. Vlastním jménem jednají v právních vztazích týkajících se majetku a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se tohoto majetku účastní přímo stát.

(2) Právní úkony organizací vyžadují ke své platnosti povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (§ 44 a § 45 odst. 2). S majetkem, se kterým organizace hospodaří, lze nakládat opatřením (§ 20); **to platí přiměřeně i pro rozhodování o změně v předmětu hlavní činnosti státní příspěvkové organizace (§ 54 odst. 2).** Ustanovení § 46, 47, 48, § 49 odst. 1, 2 a 3 a § 50 platí pro organizace obdobně.

~~(3) Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem se uskutečňuje na základě smlouvy,⁷⁸⁾ ustanovení § 19 odst. 2 platí pro tuto smlouvu obdobně. Náležitosti smlouvy, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem v těchto případech upraví prováděcí právní předpis.~~

(3) Nakládání s majetkem a jiné jednání mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem se uskutečňuje na základě smlouvy⁷⁸⁾; ustanovení § 19 odst. 2 se pro tuto smlouvu použije obdobně. Pokud plnění vyplývající z těchto smluv mají povahu majetku nebo závazků vedených v účetnictví, postupují organizační složky a organizace obdobně podle zvláštních právních předpisů upravujících účetnictví²⁵⁾. Ustanovení § 31 až § 37 odst. 1 a 2 a § 39 až 42 se v případě uvedených plnění nepoužijí a organizační složky a organizace se řídí pravidly o náležitostech smlouvy, podmínkami úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem

a dalšími pravidly nakládání s majetkem a jiného jednání, která upraví prováděcí právní předpis.

~~(4) Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, může za podmínek stanovených tímto zákonem pro stát nabývat za úplatu cenné papíry a s předchozím souhlasem vlády i majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových. Po předchozím souhlasu vlády může založit obchodní společnost nebo se účastnit na jejím založení, vkládat do obchodní společnosti majetek, s nímž je příslušná hospodařit, převádět cenné papíry a nakládat s majetkovými účastmi v jiných obchodních společnostech než akciových. Pokud Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, nakládá s peněžitými pohledávkami, ustanovení § 32 a 36 se nepoužijí.~~

(4) Ustanovení § 24a se pro organizace nepoužije.

(5) S cennými papíry, účastmi v jiných právnických osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajícími, které organizace nabyly do dne účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

§ 55a

Účetní závěrku státní příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni schvaluje její zřizovatel nebo ten, kdo vykonává zřizovatelskou funkci.

§ 56

(1) Každá organizace vede v účetnictví závazky vzniklé ze své činnosti a závazky související s majetkem, se kterým je příslušná hospodařit. Její odpovědnost za tyto závazky a nakládání s nimi se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(2) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, může organizace smluvně převzít závazek jiné organizace pouze s předchozím souhlasem svého zřizovatele (zakladatele), a nemá-li zřizovatele (zakladatele), s předchozím souhlasem Ministerstva financí.

(3) Ustanovení § 39 až 42 platí pro závazky organizace obdobně.

(4) Převzetí závazku organizace státem a přechod závazku organizace na stát jsou přípustné pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(5) Stát ručí za závazky organizací pouze tehdy, jestliže tak stanoví zvláštní právní předpis anebo jestliže se k tomu stát výslovně zavázal. Po zániku organizace toto ručení trvá, přejde-li závazek na jinou organizaci. Jménem státu jako ručitele vystupuje zřizovatel (zakladatel) organizace a v ostatních případech Ministerstvo financí.

(6) Majetek, se kterým hospodáří organizace, za jejíž všechny závazky stát ručí podle odstavce 5, nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle zvláštního právního předpisu.⁵⁶⁾

§ 57

(1) Dosavadní státní podniky⁷⁹⁾ a státní rozpočtové a příspěvkové organizace, u nichž byla funkce zakladatele a pravomoc tyto organizace zřizovat, řídit a zrušovat přenesena podle zvláštních právních předpisů⁸⁰⁾ na příslušná zastupitelstva obcí a které ke dni účinnosti tohoto zákona dosud nezanikly, nejsou organizačními složkami podle tohoto zákona a nevztahuje se na ně ustanovení § 54 až 56.

(2) Právní poměry státních podniků, na které se vztahuje odstavec 1, se řídí zvláštními právními předpisy a přiměřeně ustanovením § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku; část ustanovení § 20 odst. 3 týkající se zrušení státního podniku se nepoužije. Obec, na niž byla přenesena funkce zakladatele, podnik zruší s likvidací podle zvláštních právních předpisů⁸¹⁾ anebo jej zruší bez likvidace; v tom případě je povinna učinit opatření o veškerém majetku podniku a jeho závazcích (odstavec 6).

(3) Státní rozpočtové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; přechodná ustanovení uvedeného zákona o organizační složce obce se použijí obdobně.

(4) Státní příspěvkové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvkovými organizacemi obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a jejich právní poměry se řídí uvedeným zákonem a zvláštními právními předpisy.

(5) Právo hospodaření⁷¹⁾ k věcem ve vlastnictví státu vykonávané státními organizacemi uvedenými v odstavci 1 podle dosavadních předpisů⁷⁴⁾ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Věci, k nimž právo hospodaření takto zaniklo, jsou majetkem podle § 10 písm. b) tohoto zákona. Pokud s těmito věcmi souvisejí závazky uvedených státních organizací, přecházejí takové závazky na stát.

(6) Práva a ostatní majetkové hodnoty státu, s nimiž byly státní organizace uvedené v odstavci 1 oprávněny ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nakládat podle dosavadních předpisů, nejsou majetkem podle tohoto zákona (§ 8) a náleží

- a) podnikům podle odstavce 2; závazky dosavadních státních podniků (odstavec 1), které nepřešly na stát podle odstavce 5, zůstávají nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2,
- b) příslušným obcím, jde-li o organizační složky obcí podle odstavce 3 anebo o příspěvkové organizace obce podle odstavce 4; na tyto obce přecházejí rovněž závazky dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1), pokud nepřešly na stát podle odstavce 5.

(7) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních podniků (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1) zůstávají změnami podle předchozích ustanovení nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2 a příspěvkové organizace obce podle odstavce 4. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 3) přecházejí na příslušné obce.

§ 58

(1) Nedohodnou-li se organizační složky (§ 51) navzájem, organizační složky a organizace (§ 54 až 56) a nebo tyto organizace navzájem, které z nich bude nadále podle

tohoto zákona příslušet hospodaření s majetkem, k němuž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvalo právo společného hospodaření,⁷²⁾ postupuje se podle § 9 odst. 2.

(2) Pokud se v právních předpisech používá pojem "právo hospodaření",⁷¹⁾ "právo společného hospodaření",⁷²⁾ popřípadě "správa"⁸²⁾ a dále pojem "prozatímní správa",⁷³⁾ rozumí se tím vztahy státu a organizací (§ 57 až 59) k majetku podle tohoto zákona.

Úprava některých užívacích vztahů k majetku

§ 59

(1) Dosavadní vztahy trvalého užívání podle § 70 hospodářského zákoníku⁸³⁾ se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na výpůjčku⁸⁴⁾ na dobu určitou 6 let. Po tuto dobu se výpůjčka řídí ustanoveními občanského zákoníku.

(2) Příslušné organizační složky (§ 9) během doby stanovené v odstavci 1 smluvně upraví s jednotlivými vypůjčiteli další právní vztahy k užívanému majetku. Pokud v případě tohoto majetku nebo jeho části budou splněny podmínky pro postup podle § 22 ~~odst. 2 odst. 3~~, převedou tento majetek nebo jeho část bezúplatně do vlastnictví vypůjčitele podle tohoto zákona. V ostatních případech, anebo neprojeví-li vypůjčitel o takový převod zájem, nabídnou vypůjčitelu jinou smluvní úpravu právního vztahu k tomuto majetku podle tohoto zákona.

(3) Pokud se účastníci užívacího vztahu postupem podle odstavce 2 nedohodnou jinak, výpůjčka podle odstavce 1 zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s majetkem se naloží podle tohoto zákona.

§ 60

(1) Užívací vztahy právnických a fyzických osob k věcem založené smlouvou o výpůjčce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají nejpozději uplynutím jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem nedohodnou jinak.

(2) Užívací vztahy právnických a fyzických osob k nebytovým prostorům založené smlouvou o nájmu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a sjednané na dobu určitou zanikají nejpozději uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Nemá-li vlastník bytu nebo nebytového prostoru počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona upravena práva k pozemku v rozsahu svého spoluvlastnického podílu na společných částech domu,⁸⁵⁾ postupuje příslušná organizační složka (§ 9, 11) při úpravě těchto práv podle tohoto zákona.

§ 60a

(1) Příslušná organizační složka (§ 9 a 11) převede pozemek tvořící jeden funkční celek s bytovým domem ve vlastnictví bytového družstva bezúplatně do vlastnictví tohoto bytového družstva.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně v případě pozemku, který tvoří jeden funkční celek

- a) s rodinným domem⁸⁶⁾ a jeho příslušenstvím, popřípadě k němu příslušející garáží ve vlastnictví bytového družstva, pokud rodinný dům byl vystavěn bytovým družstvem po 1. lednu 1969 na základě výjimky z předpisů o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě⁸⁷⁾ a na jeho výstavbu byla poskytnuta finanční, úvěrová a jiná pomoc příslušející družstevní bytové výstavbě,
- b) s garáží, popřípadě garážemi ve vlastnictví bytového družstva, na financování jejichž výstavby se podílely fyzické osoby - členové bytového družstva nebo jejich právní předchůdci; to platí i v případě družstev, jejichž předmětem činnosti je výstavba a správa garáží pro jejich členy, jsou-li ostatní podmínky splněny.

(3) Došlo-li k převodu rodinného domu a jeho příslušenství, popřípadě k němu příslušející garáže uvedených v odstavci 2 písm. a) z vlastnictví bytového družstva, příslušná organizační složka převede pozemek tvořící jeden funkční celek s tímto rodinným domem a jeho příslušenstvím, popřípadě k němu příslušející garáží bezúplatně do vlastnictví vlastníka rodinného domu a jeho příslušenství, popřípadě k němu příslušející garáže, je-li fyzickou osobou.

(4) Podle odstavce 3 se postupuje obdobně, došlo-li k převodu garáže uvedené v odstavci 2 písm. b) z vlastnictví bytového družstva, popřípadě družstva, jehož předmětem činnosti je výstavba a správa garáží pro jeho členy, do vlastnictví fyzické osoby.

(5) Příslušná organizační složka převede spoluvlastnický podíl k pozemku tvořícímu jeden funkční celek s domem s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a to v rozsahu odpovídajícím spoluvlastnickému podílu na společných částech domu podle § 8 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů, bezúplatně

- a) do vlastnictví fyzické osoby, která je vlastníkem bytu nebo garáže nebo ateliéru v takovém domě, jestliže tato osoba byla v době převodu bytu nebo garáže nebo ateliéru z vlastnictví bytového družstva, podle ustanovení § 23 zákona o vlastnictví bytů, nájemcem uvedeného bytu nebo garáže nebo ateliéru a členem tohoto bytového družstva, nebo
- b) do vlastnictví fyzické osoby, která je vlastníkem bytu nebo garáže nebo ateliéru v takovém domě, jestliže bytové družstvo jako vlastník budovy prohlášením vymezilo byty a nebytové prostory jako samostatné jednotky podle zákona o vlastnictví bytů a tato osoba získala uvedený byt nebo garáž nebo ateliér do vlastnictví výstavbou na základě smlouvy o výstavbě bytu nebo nebytového prostoru podle zákona o vlastnictví bytů, nebo tato osoba získala uvedený byt do vlastnictví na základě smlouvy o výstavbě na budově ve vlastnictví bytového družstva, popřípadě na domě s byty a nebytovými prostory podle zákona o vlastnictví bytů, z nichž alespoň jeden byl ve vlastnictví bytového družstva podle zákona o vlastnictví bytů, nebo
- c) do vlastnictví fyzické osoby, která se vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru uvedeného v písmenu a) nebo b) stala na základě převodu nebo přechodu vlastnictví tohoto bytu nebo garáže nebo ateliéru, nebo
- d) do vlastnictví bytového družstva, které zůstalo vlastníkem nepřevedených bytů nebo nebytových prostorů v takovém domě.

~~(6) K platnosti smluv uzavíraných podle odstavců 1 až 5 není zapotřebí schválení Ministerstva financí podle ustanovení § 22 odst. 3 ani Ministerstva životního prostředí podle § 22 odst. 5.~~

(6) K platnosti smluv uzavíraných podle odstavců 1 až 5 není zapotřebí schválení podle § 22 odst. 4.

(7) Jestliže k pozemku uvedenému v odstavci 5 nebo k části tohoto pozemku vzniklo věcné břemeno podle § 21 odst. 5 a 6 zákona o vlastnictví bytů a tento pozemek byl bezúplatně převeden podle odstavce 5, příslušná organizační složka po provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí upustí od vymáhání pohledávky odpovídající náhradě za věcné břemeno k tomuto pozemku nebo jeho části, pokud tato pohledávka dosud trvá; ustanovení § 35 odst. 1 a 2 a § 36 se nepoužijí. Jestliže vlastník bytu nebo nebytového prostoru uvedený v odstavci 5, s nímž příslušná organizační složka uzavřela smlouvu, náhradu nebo její část zaplatil, příslušná organizační složka po provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí vrátí přijatou částku tomuto vlastníkovi, popřípadě tomu jeho dědici nebo právnímu nástupci, na kterého vlastnictví pozemku přešlo.

§ 60b

Pokud k pozemku tvořícímu jeden funkční celek s bytovým domem, rodinným domem, garáží nebo s domem s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů (§ 60a) vznikla podle ustanovení 59 odst. 1 výpůjčka právnické osobě, která není vlastníkem bytového domu, rodinného domu, garáže, domu s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů ani bytu nebo nebytového prostoru v tomto domě, a tato výpůjčka trvá anebo je-li již pozemek užíván touto právnickou osobou na základě smlouvy uzavřené podle ustanovení § 59 odst. 2, postupuje se podle ustanovení § 60a pouze za podmínky, že se příslušná organizační složka (§ 9 a 11) předem dohodne s uživatelem pozemku na zrušení této výpůjčky nebo jiného užívacího vztahu, popřípadě že tato výpůjčka nebo užívací vztah jinak zanikne.

§ 60c

(1) Příslušná organizační složka převede pozemek tvořící jeden funkční celek se stavbou, nejde-li o stavbu drobnou, za cenu stanovenou vyhláškou č. 393/1991 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění platném k 1. listopadu 1991, do vlastnictví družstva uvedeného v § 18 odst. 1 zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, kterému vznikla podle ustanovení § 59 odst. 1 výpůjčka a které je vlastníkem stavby, a to za podmínky, že výpůjčka dosud trvá a nelze přitom postupovat podle ustanovení § 59 odst. 2 věty druhé. Postup podle věty první se neuplatní u družstva, které je v likvidaci nebo ohledně jehož majetku je vedeno insolvenční řízení. Převod bude proveden k žádosti družstva uvedeného ve větě první, bude-li podána u příslušné organizační složky nejpozději 31. prosince 2003. Neprojeví-li toto družstvo zájem o převod uvedeného pozemku do svého vlastnictví a účastníci užívacího vztahu se nedohodnou ani na jiné smluvní úpravě právního vztahu k uvedenému pozemku podle tohoto zákona, platí o zániku výpůjčky a naložení s uvedeným pozemkem ustanovení § 59 odst. 3.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně i v případě bytového družstva, jedná-li se o pozemek, ke kterému vznikla tomuto bytovému družstvu výpůjčka podle ustanovení § 59 odst. 1 a tvoří jeden funkční celek se stavbou, která není stavbou drobnou, je ve vlastnictví tohoto bytového družstva a slouží k zabezpečení správy, údržby a oprav bytových domů ve

vlastnictví tohoto bytového družstva anebo k zajištění plnění poskytovaných s užíváním bytů ve vlastnictví nebo správy tohoto bytového družstva.

(3) Ustanovením odstavců 1 a 2 není dotčena možnost provést převod bezúplatně za podmínek ustanovení § 22 ~~odst. 2~~ **odst. 3**.

§ 61

Smlouvy, jimiž bylo podle čl. II zákona č. 131/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský zákoník a upravují některé další majetkové vztahy, zřízeno právo trvalého užívání pozemku cizím právníckým osobám, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto užívání pozemku za úplat, anebo na smlouvy o výpůjčce, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto bezúplatné užívání pozemku.

§ 62

(1) Smlouvy, jimiž byly do 1. ledna 1992 právníckým a fyzickým osobám přenechány za úplat k dočasnému užívání nemovité věci nebo jejich části podle § 397 a 398 občanského zákoníku, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud do uvedeného dne užívací vztahy jimi založené nezanikly anebo nebyly upraveny jinak.

(2) Pokud byla nemovitá věc nebo její část přenechána smlouvou podle odstavce 1 k dočasnému užívání bezúplatně, mění se tato smlouva za podmínek uvedených v odstavci 1 na smlouvu o výpůjčce na dobu určitou jednoho roku. Nedohodnou-li se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem jinak, výpůjčka zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s nemovitou věcí nebo její částí se naloží podle tohoto zákona.

Převzetí agendy prozatímní správy

§ 63

(1) Přenesená působnost měst Brna, Ostravy a Plzně a městských částí Praha 1 až 15 při výkonu prozatímní správy podle dosavadních předpisů⁷⁴⁾ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Uvedená města a městské části jsou povinny do 6 měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona veškerý majetek, s nímž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nenaložily, předat organizačním složkám příslušným podle § 11 odst. 4.

(2) Předmětem předání podle odstavce 1 budou rovněž všechny uzavřené i neuzavřené spisové materiály a pomůcky operativní evidence k agendě prozatímní správy a další listiny týkající se majetku, jakož i doklady o závazcích souvisejících s předávaným majetkem. O předání pořídí jeho účastníci zápis; přílohou zápisu budou seznamy všech předávaných položek.

(3) Po dobu do předání podle odstavců 1 a 2 jsou uvedená města a městské části oprávněny a povinny v zastoupení státu činit ohledně majetku a souvisejících závazků přiměřeně podle tohoto zákona pouze neodkladné úkony. Prokazatelné a odůvodněné náklady s tím spojené uhradí městu nebo městské části na základě provedeného vyúčtování jménem státu příslušná organizační složka (§ 11 odst. 4).

(4) Příslušná organizační složka po předání podle odstavců 1 a 2 zajistí, aby u věcí, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ byl proveden záznam²⁷⁾ v katastru. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 2 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky.²⁸⁾

§ 64

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům, kteří v Praze, Brně, Ostravě a Plzni zajišťují agendu prozatímní správy předávanou podle § 63, mohou přejít na stát v rozsahu dohodnutém mezi příslušnými městy na straně jedné a státem na straně druhé. Jednotlivé dohody musí být písemné a musí v nich být stanoven den přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

§ 64a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje pro výkon působnosti na úseku hospodaření s majetkem státu Ministerstvu financí a Úřadu ~~pro zastupování státu ve věcech majetkových~~

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) adresa místa trvalého pobytu,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- e) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

- d) druh a adresa místa pobytu,
- e) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 65

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo financí stanoví vyhláškou

- a) podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas se zřízením organizační složky a náležitosti zřizovací listiny (§ 4 odst. 2),
- b) rozsah údajů potřebných pro účely oznámení vzniku, změny nebo zániku organizační složky (§ 5 odst. 3),
- c) způsob a podmínky vedení operativní evidence majetku (§ 15 odst. 4),
- ~~d) pravidla nakládání s majetkem mezi organizačními složkami (§ 19 odst. 1),~~
- d) pravidla o náležitostech zápisů, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem a jiného jednání (§ 19 odst. 1),**
- e) postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby (§ 15 odst. 2, § 19 odst. 3 **6**),
- ~~f) zásady postupu při zjišťování zájemců o koupi majetku (§ 22 odst. 1),~~
- f) postup při zjišťování zájemců o koupi a postup při stanovení podmínek, termínů a kritérií ve výběrovém řízení (§ 22 odst. 1),**
- ~~g) náležitosti smlouvy, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem (§ 55 odst. 3),~~
- g) pravidla o náležitostech smluv, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem a jiného jednání (§ 55 odst. 3).**
- ~~h) postup stanovení veřejného zájmu pro možnost bezúplatného převodu majetku státu (§ 22 odst. 2), a to zejména ve vztahu k majetku státu, na který byl před účinností tohoto zákona zřízen vztah trvalého užívání (§ 59 odst. 1 a 2).~~

(2) Vláda stanoví nařízením

- a) strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru majetku státu a termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení (§ 14a odst. 1),
- b) strukturu a rozsah údajů vedených v centrálním registru administrativních budov a termíny pro jejich poskytování, jakož i rozsah a podmínky jejich sdílení (§ 14b odst. 3).

§ 66

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku, ve znění pozdějších předpisů.

2. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů.

§ 67
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

¹⁾ § 262 obchodního zákoníku.

²⁾ Například zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 17 zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

⁵⁾ Čl. 79 odst. 1 Ústavy.

⁶⁾ § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁷⁾ Čl.11 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

⁹⁾ § 26 odst. 1 písm. k) zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů.

^{9a)} § 8 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

¹⁰⁾ § 42 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

^{10a)} § 113 zákona č. 353/2003 Sb.

¹²⁾ Například § 89 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 16/1997 Sb., § 27 zákona č.

- 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ^{15a)} Zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
- ¹⁶⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁷⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).
- ^{17a)} Například zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁸⁾ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách.
- ^{18a)} Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon).
- ¹⁹⁾ Například ústavní zákon č. 541/1992 Sb., o dělení majetku České s Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku, zákon č. 597/1992 Sb., o zrušení Československého rozhlasu, Československé televize a Československé tiskové kanceláře.
- ²⁰⁾ Například § 134, 135, 456 a 462 občanského zákoníku, § 52, 55 a 73 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 15 a 18 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 233, 296a, 300, 303 a 315 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb., § 9 odst. 4 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), § 8 odst. 3 zákona č. 303/1993 Sb., ve znění zákona č. 106/1995 Sb., § 185g zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 263/1992 Sb.
- ²¹⁾ § 461 odst. 1 občanského zákoníku.
- ²²⁾ Například § 175u odst. 2 občanského soudního řádu, § 15 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.
- ²³⁾ § 477 odst. 1 občanského zákoníku.
- ²⁴⁾ § 175q odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁵⁾ Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁶⁾ § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁷⁾ § 7 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.
- ²⁸⁾ § 2 odst. 4 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb., ve znění zákona č. 89/1996 Sb. a zákona č. 220/2000 Sb.

- ^{28a)} § 460zd trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.
- ^{28b)} § 460zj trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.
- ²⁹⁾ § 51 trestního zákona.
- ³⁰⁾ § 52 trestního zákona.
- ³¹⁾ § 346 odst. 1 trestního řádu, ve znění zákona č. 558/1991 Sb.
- ^{31a)} § 460zi odst. 5 trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.
- ^{31b)} § 460zi odst. 4 trestního řádu, ve znění zákona č. 457/2008 Sb.
- ³²⁾ § 13 zákona č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník.
- ³³⁾ § 116 občanského zákoníku.
- ³⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.
- ³⁵⁾ Například § 1 odst. 6, § 3 a násl. zákona č. 526/1990 Sb.
- ~~³⁶⁾ § 3 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.~~
- ~~^{36a)} § 140 občanského zákoníku.~~
- ~~³⁷⁾ § 21 zákona č. 72/1994 Sb., ve znění zákona č. 103/2000 Sb.~~
- ~~³⁸⁾ § 9a odst. 4 zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění zákona č. 38/1993 Sb.~~
- ^{38a)} § 9 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.
- ³⁹⁾ § 476 a násl. obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴⁰⁾ Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.
- ⁴¹⁾ § 3 písm. k) vyhlášky č. 137/1998 Sb.
- ^{41a)} § 108 stavebního zákona.
- ⁴²⁾ § 659 a násl., § 663 a násl. občanského zákoníku.
- ⁴³⁾ § 685 odst. 1, § 711 odst. 1 občanského zákoníku. § 9 odst. 2 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů.

- ⁴⁴⁾ § 10 zákona č. 526/1990 Sb.
- ^{44a)} § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.
- ⁴⁵⁾ Obchodní zákoník.
- ⁴⁶⁾ Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.
- ⁴⁷⁾ Zákon č. 227/1997 Sb.
- ⁴⁸⁾ § 221 a násl. obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 142/1996 Sb.
- ^{48a)} Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴⁹⁾ § 673 a násl. obchodního zákoníku.
- ⁵⁰⁾ § 829 občanského zákoníku.
- ⁵¹⁾ § 20f a násl. občanského zákoníku.
- ⁵²⁾ § 565 občanského zákoníku.
- ⁵³⁾ § 521 občanského zákoníku.
- ⁵⁴⁾ § 48 občanského zákoníku.
- ⁵⁵⁾ § 524 a násl. občanského zákoníku.
- ⁵⁶⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁷⁾ § 574 občanského zákoníku.
- ^{57a)} Například vyhláška č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁸⁾ § 14, 15, 16a a § 39 a násl. zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵⁹⁾ Například zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁰⁾ Například § 50a občanského zákoníku, § 289 a násl. obchodního zákoníku.
- ⁶¹⁾ Například § 470 a 472 občanského zákoníku.
- ⁶²⁾ § 470 a 472 občanského zákoníku.

- ⁶³⁾ § 37 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.
- ⁶⁵⁾ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).
- ^{65a)} Například zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
- ⁶⁷⁾ § 8 odst. 1 trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶⁸⁾ Například zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb.
- ⁶⁹⁾ § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 10/1993 Sb. § 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 425/1990 Sb., ve znění zákona č. 254/1994 Sb. § 6 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb.
- ⁷⁰⁾ § 26 a násl. zákona č. 18/1997 Sb.
- ⁷¹⁾ § 64 odst. 2 hospodářského zákoníku.
- ⁷²⁾ § 64 odst. 3 hospodářského zákoníku.
- ⁷³⁾ § 65 odst. 3 hospodářského zákoníku.
- ⁷⁴⁾ § 761 odst. 1 obchodního zákoníku.
- ⁷⁵⁾ § 3 odst. 2 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky. § 3 odst. 2 zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky.
- ⁷⁶⁾ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 220/2000 Sb.
- ⁷⁷⁾ Například zákon č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, ve znění zákona č. 220/2000 Sb., zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky.
- ⁷⁸⁾ § 51 občanského zákoníku. § 269 odst. 2 obchodního zákoníku.
- ⁷⁹⁾ § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku.
- ⁸⁰⁾ § 67 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. § 36 zákona č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze.
- ⁸¹⁾ § 761 odst. 2 obchodního zákoníku.
- ⁸²⁾ Čl. III bod 4 zákona č. 98/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník.

- ⁸³⁾ § 876 odst. 1 občanského zákoníku.
- ⁸⁴⁾ § 659 a násl. občanského zákoníku.
- ⁸⁵⁾ § 21 odst. 4 zákona č. 72/1994 Sb., ve znění zákona č. 103/2000 Sb.
- ⁸⁶⁾ § 3 písm. c) vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.
- ⁸⁷⁾ § 10 odst. 2 vyhlášky č. 137/1968 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě.
- ⁸⁸⁾ **Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.**
- ⁸⁹⁾ **Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.**
- ⁹⁰⁾ § 38 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- ⁹¹⁾ **Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.**
- ⁹²⁾ **Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.**
-

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči,

ve znění zákona č. 242/1992 Sb., zákona č. 361/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 146/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 18/2004 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 240/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 158/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 307/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 124/2011 Sb. a zákona č. 142/2012 Sb.

(výňatek)

§ 20

Kulturní památky ve vztahu k zahraničí

(1) Kulturní památku lze v zahraničí vystavovat, do zahraničí zapůjčit nebo do zahraničí vyvézt pro jiné účely jen s předchozím souhlasem ministerstva kultury.

(2) Věc, která vykazuje znaky kulturní památky podle § 2 odst. 1, lze trvale převézt ze zahraničí do České republiky jen s předchozím souhlasem příslušného orgánu státu, z něhož má být dovezena, je-li zaručena vzájemnost.¹⁶⁾

(3) Věc vykazující znaky kulturní památky podle § 2 odst. 1, která byla na území České republiky zapůjčena cizím státem, jenž prohlásil, že tato věc je v jeho vlastnictví, nepodléhá provedení jakéhokoliv výkonu rozhodnutí ani exekuci a předběžným opatřením nelze uložit s takovou věcí nenakládat; nelze ani přijmout jakékoli rozhodnutí nebo opatření, které by bránilo vrácení takové věci tomuto cizímu státu.

(4) Ustanovením odstavců 1 a 2 nejsou dotčeny předpisy upravující hospodářské styky se zahraničím.¹⁷⁾

(5) Podrobnosti o udělení souhlasu s vývozem kulturních památek do zahraničí stanoví obecně závazný právní předpis.

¹⁶⁾ Úmluva UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků z roku 1970 (vyhláška č. 15/1980 Sb.).

¹⁷⁾ Zákon č. 142/1970 Sb., o devizovém hospodářství.
Celní zákon č. 44/1974 Sb.

§ 20a

Zcizování kulturních památek ve vlastnictví České republiky

(1) Kulturní památku a národní kulturní památku ve vlastnictví České republiky lze zcizit jen s předchozím souhlasem ministerstva kultury.

(2) Souhlas podle odstavce 1 vydává písemně ministerstvo kultury pro jednotlivé případy na základě odůvodněné a doložené žádosti.

(3) Nerozhodlo-li ministerstvo kultury o vydání nebo nevydání souhlasu podle odstavce 1 do 60 dnů od doručení žádosti, platí, že souhlas byl dán a k pozdějšímu rozhodnutí se nepřihlíží. Pokud ministerstvo kultury rozhodlo souhlas nevydat, určí současně organizační složku státu nebo státní organizaci ve své působnosti, která kulturní památku nebo národní kulturní památku převezme bezúplatně do své příslušnosti hospodařit. Jestliže ministerstvo kultury rozhodlo souhlas nevydat anebo pokud byl právní úkon směřující ke zcizení učiněn či pokud jiná právní skutečnost vedoucí ke zcizení nastala před uplynutím doby uvedené v první větě, ke zcizení podle odstavce 1 platně nedojde.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,

ve znění zákonného opatření č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 168/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 387/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 349/2009 Sb., zákona č. 381/2009 Sb. a zákona č. 350/2012 Sb.

(výňatky)

~~§ 23~~

~~Právo vlastnictví k některému majetku v národních parcích~~

~~(1) Lesy, lesní půdní fond, vodní toky a vodní plochy na území národních parků, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, nelze zeizít. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾~~

~~(2) Za zeizení podle odstavce 1 se nepovažují směny pozemků odůvodněné zájmy ochrany přírody.~~

¹³⁾ Např. zákon č. 298/1990 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého, zákon č. 403/1990 Sb., o odstranění některých majetkových křivd, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku.

~~§ 32~~

~~Právo vlastnictví k některému majetku v národních přírodních rezervacích~~

~~Lesy, lesní půdní fond, vodní toky, vodní plochy a nezastavěné pozemky na území národních přírodních rezervací, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, nelze zeizít. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾~~

~~§ 33~~

~~Přírodní rezervace~~

~~(1) Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.~~

~~(2) Nezastavěné pozemky na území přírodních rezervací, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, lze zeizít jen se souhlasem Ministerstva životního prostředí. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾~~

§ 35

Národní přírodní památka

(1) Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.

(2) Změny či poškozování národních přírodních památek či jejich hospodářské využívání, pokud by tím hrozilo jejich poškození, je zakázáno.

~~(3) Lesy, lesní půdní fond, vodní toky, vodní plochy a nezastavěné pozemky na území národních přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, nelze zeizít. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾~~

§ 36

Přírodní památka

(1) Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.

(2) Změna nebo poškozování přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány.

~~(3) Nezastavěné pozemky na území přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, lze zeizít jen se souhlasem Ministerstva životního prostředí. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾~~

§ 61

Předkupní právo státu a financování výkupu pozemků

(1) Vlastníci nezastavěných pozemků ležících mimo sídelní útvary na území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a vlastníci pozemků souvisejících s jeskyněmi jsou povinni v případě jejich zamýšleného prodeje přednostně nabídnout tyto pozemky ke koupi orgánu ochrany přírody. Pokud orgán ochrany přírody

neprojeví o tyto pozemky do 60 dnů od obdržení nabídky pozemku písemně závazný zájem, mohou vlastníci zamýšlený prodej uskutečnit.

(2) K zajištění výkupu pozemků zvláště chráněných území či významných krajinných prvků do vlastnictví státu lze poskytnout příspěvek ze Státního fondu životního prostředí České republiky.⁷⁾

(3) Jeskyně nejsou součástí pozemku a nejsou předmětem vlastnictví.

§ 61a

Organizační složka státu může přenechat pozemek sloužící k zajištění cílů ochrany přírody a krajiny do dlouhodobého užívání právnické osobě, která se nezabývá podnikáním a jejímž hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny. Lesní pozemky^{21c)} může takto přenechat pouze po dohodě s Ministerstvem zemědělství, nejde-li o pozemky na území národních parků nebo jejich ochranných pásem, kde je může přenechat pouze po dohodě s Ministerstvem životního prostředí. Ustanovení zvláštního právního předpisu^{21c)} o vydávání předběžného souhlasu k nakládání s lesy ve vlastnictví státu tím nejsou dotčena. Ustanovení zvláštního právního předpisu^{25a)} omezující dobu užívání se na tyto případy nepoužije.

§ 61b

Zcizování pozemků a staveb ve zvláště chráněných územích

(1) Nezastavěné pozemky v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a národních parcích, které jsou ve vlastnictví státu, nelze zcizit. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle právních předpisů upravujících majetkové restituce¹³⁾. Za zcizení se nepovažují směny pozemků na území národních parků odůvodněné zájmy ochrany přírody.

(2) Ke zcizení pozemků nebo staveb ve vlastnictví státu nacházejících se na území zvláště chráněných území, nejedná-li se o pozemky uvedené v odstavci 1 nebo o pozemky a stavby v chráněných krajinných oblastech, je třeba předchozí souhlas Ministerstva životního prostředí, a to i v případě, že pozemek nebo stavba leží na území zvláště chráněného území jen zčásti.

(3) Souhlas podle odstavce 2 vydává písemně Ministerstvo životního prostředí pro jednotlivé případy na základě odůvodněné a doložené žádosti.

(4) Nerozhodlo-li Ministerstvo životního prostředí o vydání nebo nevydání souhlasu podle odstavce 2 do 60 dnů od doručení žádosti, platí, že souhlas byl dán a k pozdějšímu rozhodnutí se nepřihlíží. Pokud Ministerstvo životního prostředí rozhodlo souhlas nevydat, určí současně organizační složku státu nebo státní organizaci ve své působnosti, která pozemek nebo stavbu převezme bezúplatně do své příslušnosti hospodařit. Jestliže Ministerstvo životního prostředí rozhodlo souhlas nevydat anebo pokud byl právní úkon směřující ke zcizení učiněn či pokud jiná právní skutečnost vedoucí ke zcizení nastala před uplynutím doby uvedené ve větě první, ke zcizení podle odstavce 2 platně nedojde.

§ 62

Vstup na pozemky

(1) Pracovníci všech orgánů ochrany přírody, kteří se při výkonu své pracovní činnosti prokáží služebním průkazem, mají právo vstupovat v nezbytných případech na cizí pozemky při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona a dalších předpisů na úseku ochrany přírody a krajiny. Mohou přitom provádět potřebná měření, sledování, dokumentaci a požadovat informace nezbytné ke zjištění stavu přírodního prostředí. Při výkonu této činnosti jsou pracovníci orgánu ochrany přírody povinni co nejvíce šetřit vstupem dotčené pozemky, jakož i všechna práva vlastníka.

(2) Za škody způsobené pracovníky orgánů ochrany přírody při výkonu jejich činnosti podle odstavce 1 odpovídá stát. Této odpovědnosti se nemůže zprostit.

(3) Vstup do prostorů a objektů užívaných ozbrojenými silami a ozbrojenými sbory se řídí zvláštními předpisy.²⁶⁾

⁷⁾ Zákon ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky.

¹³⁾ Např. zákon č. 298/1990 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého, zákon č. 403/1990 Sb., o odstranění některých majetkových křivd, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku.

^{21c)} Zákon č. 289/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{21c)} Zákon č. 289/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²⁶⁾ Zákon č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech.

§ 79

Působnost Ministerstva životního prostředí

(1) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy ochrany přírody v České republice.

(2) Ministerstvo životního prostředí

- a) zpracovává ve spolupráci s kraji prognózy a koncepce strategie ochrany přírody v České republice,
- b) koordinuje státní vědeckovýzkumnou činnost v oboru ochrany přírody a krajiny,
- c) spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,
- d) zabezpečuje mezinárodní spolupráci České republiky v oboru ochrany přírody a krajiny,
- e) podává Komisi zprávy a informace požadované právními předpisy Evropských společenství v oblasti ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich stanovišť,
- f) vykonává vrchní státní dozor v ochraně přírody a krajiny,
- g) řídí činnost České inspekce životního prostředí a správ a plní jiné úkoly stanovené tímto zákonem.

(3) Ministerstvo životního prostředí dále

- a) provádí vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability podle § 4 odst. 1,

- b) vydává povolení k vývozu a dovozu ohrožených rostlin a živočichů chráněných mezinárodními úmluvami podle § 5 odst. 7,
- c) rozhoduje o povolení k provozování záchranné stanice a jeho změně nebo zrušení, vede přehled záchranných stanic a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 5 odst. 8 až 11,
- d) vydává souhlasy s použitím ustanovení o zásazích proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod a stanoví přitom rozsah jejich použití v národních parcích a v národních přírodních rezervacích,
- e) zajišťuje zpracování a oznamuje a projednává záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhláší národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,
- f) vydává souhlasy k vývozu paleontologických nálezů podle § 11 odst. 3 a vydává povolení k vývozu zvláště chráněných nerostů podle § 53,
- ~~g) vydává souhlasy ke zřízení nezastavěných pozemků ve vlastnictví státu na území přírodních rezervací a přírodních památek,~~
- g) vydává předchozí souhlasy ke zřízení pozemků nebo staveb ve zvláště chráněných územích podle § 61b odst. 2,**
- h) zajišťuje zpracování a schvaluje plány péče o národní parky, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, chráněné krajinné oblasti a o ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťuje jejich realizaci ve spolupráci se správami podle § 38,
- i) předává dokumentaci vyhlášených národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území a dále ptačích oblastí a evropsky významných lokalit do ústředního seznamu; oznamuje vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území katastrálním úřadům,
- j) oznamuje lokality, které nebyly zařazeny do evropského seznamu podle § 45a odst. 4 a vyhláší sporné lokality podle § 45b odst. 2,
- k) zajišťuje zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3, § 45e odst. 6, předává je do ústředního seznamu a zveřejňuje je prostřednictvím internetu,
- l) podává žádosti o stanovisko Komisi podle § 45i odst. 10,
- m) ve spolupráci s ostatními orgány ochrany přírody, vlastníky a nájemci pozemků, občanskými sdruženími a dalšími odbornými subjekty zajišťuje a schvaluje záchranné programy podle § 52,
- n) uplatňuje předkupní právo státu k pozemkům podle § 61 odst. 1,
- o) vydává osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle § 79a odst. 2 písm. b),
- p) je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným orgány krajů v přenesené působnosti, správami a Českou inspekcí životního prostředí,
- q) uplatňuje stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem,
- r) zřizuje správy národních parků jako státní příspěvkové organizace^{40b}), pokud nebyly zřízeny jiným zákonem⁴¹),
- s) je oprávněno zřídit státní příspěvkovou organizaci za účelem zajištění ochrany, péče a provozu veřejnosti zpřístupněných jeskyní,
- t) vykonává působnost orgánů ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy⁴¹).

(4) Ministerstvo životního prostředí dále vydává vyhlášky, kterými se

- a) stanoví seznam typů evropských stanovišť, prioritních typů evropských stanovišť, evropsky významných druhů a prioritních evropsky významných druhů, vyskytujících se na území České republiky,
- b) stanoví podrobnosti vymezení a hodnocení systému ekologické stability a podrobnosti plánů, projektů a opatření v procesu jeho vytváření podle § 4 odst. 1,
- c) stanoví podrobnosti ochrany významných krajinných prvků podle § 4 odst. 2,
- d) stanoví velikost, popřípadě jiné charakteristiky dřevin, k jejichž kácení není třeba povolení podle § 8 odst. 3, jestliže rostou na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, které tyto pozemky užívají, a podrobnosti ochrany dřevin a podmínek povolování jejich kácení podle § 8 odst. 5,
- e) stanoví podrobnosti o obsahu a rozsahu dokumentace jeskyně při jejím zjištění provozovatelem při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací podle § 10 odst. 5,
- f) vymezují zóny ochrany přírody národních parků a chráněných krajinných oblastí podle § 17 odst. 2 a § 27 odst. 2,
- g) stanoví výše poplatku podle § 24 odst. 1 a 2, okruh osob osvobozených od poplatku, vzor potvrzení o zaplacení poplatku nebo potvrzení o osvobození od poplatku a určení vybraných míst na území národního parku, na která se povinnost platit poplatek za vstup vztahuje podle § 24 odst. 3,
- h) vyhláší národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a stanoví bližší podmínky jejich ochrany a dále vyhláší nebo zruší přírodní památky a přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma na území národních parků a jejich ochranných pásem a stanoví bližší podmínky jejich ochrany,
- i) stanoví obsah plánů péče a postup jejich zpracování podle § 38 odst. 7, náležitosti a obsah záměru podle § 40 odst. 1, podrobnosti o vedení ústředního seznamu a určuje organizační složka státu pověřená vedením ústředního seznamu podle § 42 odst. 2, podrobnosti o způsobu označení a vymezení zvláště chráněných území v terénu i mapových podkladech podle § 42 odst. 5 a bližší podmínky o způsobu označení památných stromů v terénu i mapových podkladech podle § 47 odst. 3,
- j) stanoví náležitosti obsahu smlouvy podle § 39 odst. 1, způsob označení smluvně chráněného území a smluvně chráněného území památného stromu v terénu i mapových podkladech podle § 39 odst. 2,
- k) stanoví způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu i mapových podkladech podle § 45c odst. 1, obsah a náležitosti souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3 a způsob označení ptačích oblastí v terénu i mapových podkladech podle § 45e odst. 7,
- l) stanoví rozsah požadovaného vzdělání, obsah zkoušky, podmínky prodloužení autorizace a důvody pro odnětí autorizace podle § 45i odst. 3,
- m) stanoví seznam a stupeň ohrožení zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 48, seznam zvláště chráněných nerostů podle § 51 a míst jejich přirozeného výskytu a dále bližší podmínky jejich ochrany,
- n) stanoví způsoby ověřování původu, náležitosti žádosti o osvědčení a vzor osvědčení podle § 54 odst. 11,
- o) stanoví podmínky poskytování finanční náhrady podle § 58 odst. 5, vzor uplatnění nároku, jeho náležitosti a způsob určení výše náhrady v případech, kdy není stanoven jiným předpisem,
- p) stanoví podrobnosti postupu při převodech práva hospodaření podle § 60 odst. 3 zákona,
- q) stanoví podrobnosti o přírodovědném průzkumu dotčených pozemků a biologickém hodnocení a jejich ukládání podle § 67 odst. 1,

- r) stanoví bližší podrobnosti o podmínkách poskytování příspěvku podle § 69 odst. 3 a náležitosti dohody o jeho poskytování,
- s) zajišťují podle § 74 odst. 1 úkoly vyplývající z mezinárodních závazků,
- t) stanoví podle § 81 odst. 11 podrobnosti o organizaci, úkolech a předpokladech pro výkon stráže přírody, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu stráže přírody,
- u) stanoví podrobnosti o způsobu zavedení a užívání stejnokroje a označení pracovníků ochrany přírody podle § 82 odst. 2,
- v) stanoví převod zvláště chráněných území zřízených podle zákona č. 40/1956 Sb. do kategorií podle § 90 odst. 5 až 7,
- w) zrušuje podle § 90 odst. 10 dosavadní ochrana zvláště chráněných území vyhlášených podle tohoto zákona do dne 1. března 2009 ústředními orgány státní správy.

^{40b)} § 54 zákona č. 219/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/1961 Sb., o obraně státu.

⁴¹⁾ Zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko, a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách,

ve znění zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 517/2002 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 181/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 396/2012 Sb. a zákona č. 399/2012 Sb.

(výňatky)

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) dražbou veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na základě návrhu navrhovatele, při němž se licitátor obrací na předem neurčený okruh osob přítomných na předem určeném místě s výzvou k podávání nabídek a při němž na osobu, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, přejde příklepem licitátora vlastnictví nebo jiné právo k předmětu dražby, nebo totéž veřejné jednání, které bylo licitátorem ukončeno z důvodu, že nebylo učiněno ani nejnižší podání,
- b) navrhovatelem osoba, která za podmínek stanovených tímto zákonem navrhuje provedení dražby,
- c) účastníkem dražby osoba přítomná při dražbě, která se dostavila za účelem činit podání a splňuje podmínky stanovené tímto zákonem,
- d) dražební jistotou zajištění budoucích závazků účastníků dražby ve stanovené výši a formě,
- e) dražebníkem osoba, která organizuje dražbu a má k tomu příslušné oprávnění (§ 6 odst. 1); jde-li o majetek územních samosprávných celků nebo majetek státu, může být dražebníkem i územní samosprávný celek ~~nebo příslušný orgán státní správy~~, **příslušný orgán státní správy nebo Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**,
- f) licitátorem fyzická osoba oprávněná činit jménem a na účet dražebníka úkony při dražbě,
- g) vyvoláním licitátorem přednesené prohlášení o předmětu dražby, uvedení nejnižšího podání a výše stanoveného minimálního příhozu, jakož i výzva účastníkům dražby k podávání nabídek,
- h) zahájením dražby prohlášení licitátora, že zahajuje dražbu, není-li dále stanoveno jinak,
- i) podáním nabídka účastníka dražby učiněná v průběhu dražby ve výši alespoň stanoveného nejnižšího podání; další podání musí převyšovat podání již učiněné nejméně o stanovený minimální příhoz, není-li dále stanoveno jinak; v případě, že byla rozdána čísla, musí být nabídka učiněna ústně a zvednutím čísla; podání je perfektní až ústní nabídkou,
- j) příklepem úkon licitátora spočívající v klepnutí kladívkem, jímž dochází za stanovených podmínek k přechodu vlastnického či jiného práva k předmětu dražby,
- k) vydražitelem účastník dražby, jemuž byl udělen příklep,
- l) výtěžkem dražby cena dosažená vydražením a její případné příslušenství,
- m) náklady dražby odměna dražebníka a náklady účelně vynaložené dražebníkem na materiální a organizační zabezpečení přípravy a průběhu dražby; mezi náklady účelně vynaložené dražebníkem patří i přiměřené náklady na zabezpečení informovanosti o dražbě, včetně informací v tisku, a náklady na uveřejnění dražební vyhlášky způsobem v

- místě obvyklým, jakož i náklady vynaložené dražebníkem na zvýšení jeho pojistného za pojištění odpovědnosti za škodu, pokud s ohledem na hodnotu dražené věci bylo nutno sjednat zvýšení pojistného dražebníka o více než 10 % původního pojistného,
- n) zmařením dražby neuhrazení ceny vydražitelem ve stanovené lhůtě,
 - o) centrální adresou jediné místo, kde jsou ve veřejně přístupném informačním systému (Internet) uveřejněny informace určené tímto zákonem nebo informace poskytnuté dobrovolně ostatními účastníky dražeb,
 - p) správcem centrální adresy osoba organizující za úplaty uveřejnění informací určených tímto zákonem nebo informací dobrovolně poskytnutých ostatními účastníky dražeb.

§ 6

Zvláštní podmínky k provozování živnosti dražebníka

(1) Dražebníkem může být fyzická osoba zapsaná v obchodním rejstříku, obchodní společnost nebo družstvo, která splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a bylo jí uděleno příslušné oprávnění k provozování živnosti. K vydání koncese k provádění dražeb podle tohoto zákona si příslušný živnostenský úřad vyžádá stanovisko ministerstva. Bez stanoviska ministerstva, ve kterém ministerstvo vyjádří, že dražebník má předpoklady k výkonu dražební činnosti a činností souvisejících, nemůže živnostenský úřad koncesi vydat. Ministerstvo ve stanovisku posoudí předpoklady dražebníka vykonávat dražební činnost a činnosti související z hlediska dodržování platných právních předpisů, záruk ochrany zájmů navrhovatele, vlastníka předmětu dražby, účastníků dražby a dalších osob majících práva k předmětu dražby také na základě jemu předložených, dražebníkem vyhotovených základních pravidel postupu dražebníka při výkonu dražební činnosti a činností souvisejících. Osoba usazená na území členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a Švýcarské konfederace, která prokáže, že je podle právních předpisů členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace oprávněna vykonávat činnost obdobnou činnosti dražebníka, je na území České republiky oprávněna provádět pouze dražby dobrovolné. Tato osoba musí mít před zahájením činnosti uzavřené pojištění své odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s činností dražebníka; na tuto osobu se další zvláštní podmínky k provozování živnosti dražebníka nevztahují.

(2) Dražebník je povinen do 30 dnů od vydání koncese uzavřít smlouvu o pojištění své odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s činností dražebníka.

(3) Dražebník provádějící nedobrovolné dražby musí vedle požadavků uvedených v odstavcích 1 a 2 splňovat dále tyto podmínky

- a) je-li právnickou osobou, musí jeho základní kapitál, popřípadě zapisovaný základní kapitál činit alespoň 5 000 000 Kč a musí být v plném rozsahu splacen,
- b) jeho povinnost podle odstavce 2 musí být splněna tak, aby výše pojistného plnění činila alespoň 35 000 000 Kč, a
- c) je povinen mít svou účetní závěrku ověřenu auditorem podle zvláštního právního předpisu^{4a}).

(4) Je-li navrhovatelem správce konkursní podstaty, nesmí se na dražbě podílet jako dražebník. Je-li navrhovatelem správce konkursní podstaty, který je právnickou osobou, nesmí dražbu provádět dražebník, který je ve vztahu k navrhovateli společníkem, osobou tvořící s ním koncern, jeho statutárním orgánem nebo členem jeho statutárního nebo jiného

orgánu anebo jeho zaměstnancem, ani dražebník, jehož je navrhovatel společníkem. Je-li navrhovatelem správce konkursní podstaty, který je fyzickou osobou, nesmí dražbu provádět dražebník, který je ve vztahu k navrhovateli osobou blízkou nebo jeho zaměstnancem, ani dražebník, jehož je navrhovatel společníkem, statutárním orgánem nebo členem jeho statutárního nebo jiného orgánu anebo jeho zaměstnancem.

(5) Poruší-li dražebník povinnost upustit od dražby, ač tak byl povinen učinit, nebo některou z povinností podle odstavců 2 až 4, považuje se takové porušení za závažné porušení povinností podle živnostenského zákona.⁵⁾

(6) Na dražebníky - územní samosprávné celky ~~a orgány státní správy~~, **orgány státní správy a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových** - se zvláštní podmínky k provozování činnosti dražebníka nevztahují.

^{4a)} § 20 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 286/1995 Sb.

§ 19

Smlouva o provedení dražby

(1) Dražbu lze provést pouze na základě písemné smlouvy o provedení dražby, kterou uzavře navrhovatel s dražebníkem; to neplatí, jde-li o majetek státu, je-li dražebníkem orgán státní správy **a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, nebo jde-li o majetek územního samosprávného celku, je-li dražebníkem tento celek, nebo je-li dražebníkem navrhovatel.

(2) Smlouva o provedení dražby musí obsahovat označení, že jde o dražbu dobrovolnou, označení navrhovatele, dražebníka a předmětu dražby, nejnižší podání, lhůtu pro uhrazení ceny dosažené vydražením přesahující 500 000 Kč, výši odměny nebo způsob jejího určení nebo ujednání o tom, že dražba bude provedena pro navrhovatele bezúplatně. Uzavírá-li smlouvu o provedení dražby s dražebníkem společně více navrhovatelů, kteří nejsou spoluvlastníky předmětu dražby, musí být přílohou této smlouvy smlouva upravující jejich vzájemné vztahy týkající se dražby a jejích výsledků.

(3) Je-li licitátor oprávněn snížit nejnižší podání, musí být ve smlouvě o provedení dražby obsaženo i ujednání, o jakou částku lze nejnižší podání snížit.

(4) Jde-li o dražbu nemovitosti, podniku nebo jeho organizační složky, musí být podpisy navrhovatele a dražebníka na smlouvě o provedení dražby úředně ověřeny.

(5) Je-li navrhovatelem dražby osoba, která je povinna při zadávání zakázek postupovat podle zvláštního právního předpisu,¹⁴⁾ řídí se její postup směřující k uzavření smlouvy o provedení dražby tímto zákonem; budoucím peněžitým závazkem ze smlouvy jsou předpokládané náklady dražby.

(6) Výši odměny dražebníka sjednanou ve smlouvě o provedení dražby nelze dodatečně zvýšit.

(7) Neobsahuje-li smlouva uzavřená mezi navrhovatelem a dražebníkem stanovené náležitosti, je neplatná.

¹⁴⁾ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

§ 22

Upuštění od dražby

- (1) Dražebník upustí od dražby nejpozději do jejího zahájení
- a) na základě písemné žádosti vlastníka,
 - b) je-li dražebníkovi doloženo, že navrhovatel není oprávněn navrhnout provedení dražby,
 - c) je-li smlouva o provedení dražby neplatná, dojde-li k odstoupení od smlouvy o provedení dražby nebo nelze-li podle podmínek sjednaných ve smlouvě o provedení dražby dražbu provést,
 - d) nebyly-li splněny podmínky stanovené v § 15 a 21,
 - e) bylo-li zahájeno insolvenční řízení, nebo byl-li předmět dražby nebo jeho část zahrnut do majetkové podstaty podle zvláštního právního předpisu^{14a)}, není-li navrhovatelem insolvenční správce,
 - f) byl-li nařízen výkon rozhodnutí soudem nebo orgánem veřejné správy prodejem předmětu dražby nebo jeho části nebo vydán soudním exekutorem exekuční příkaz prodejem předmětu dražby nebo jeho části, není-li navrhovatelem soud anebo soudní exekutor v rámci řízení podle zvláštního právního předpisu^{14b)},
 - g) došlo-li ke střetu dražby dobrovolné a dražby nedobrovolné (§ 42),
 - h) bylo-li vykonatelným rozhodnutím soudu nebo orgánu státní správy zakázáno s předmětem dražby nakládat,
 - i) zanikne-li jeho živnostenské oprávnění dražebníka.

(2) Je-li dražebníkem orgán státní správy, **Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových** nebo územní samosprávný celek, nevztahují se na něj povinnosti podle odstavce 1 písm. a) až c) a i).

(3) O upuštění od dražby a o důvodech upuštění od dražby vyrozumí dražebník písemně bez zbytečného odkladu osoby uvedené v § 20 odst. 5. Jestliže byla dražební vyhláška uveřejněna na centrální adrese, uveřejní tam dražebník i oznámení o upuštění od dražby.

^{14a)} Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{14b)} § 334a občanského soudního řádu.

§ 25

Opakovaná dražba

(1) Opakovaná dražba se uskuteční na základě smlouvy o provedení opakované dražby uzavřené mezi navrhovatelem předchozí dražby a dražebníkem, který prováděl předchozí dražbu, pokud předmět dražby nebyl vydražen nebo pokud byla dražba zmařena

vydražitelem; dražebník v tom případě nemusí zajišťovat nový odhad předmětu dražby, pokud má k dispozici odhad ne starší jednoho roku před konáním opakované dražby. Smlouva o provedení opakované dražby musí být uzavřena do 10 dnů po doručení protokolu o provedené dražbě nebo vyrozumění o zmaření dražby.

(2) Opakovanou dražbu nelze provést, pokud dražebník upustil od dražby nebo pokud byla dražba neplatná.

(3) Uzavření smlouvy o provedení opakované dražby není podmínkou pro provedení opakované dražby, jde-li o majetek státu nebo územního samosprávného celku, je-li dražebníkem orgán státní správy nebo **Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových anebo orgán** územní samosprávy.

(4) Jestliže byla dražební vyhláška uveřejněna na centrální adrese, uveřejní dražebník oznámení o konání opakované dražby s náležitostmi podle § 20 odst. 1 písm. a) až f) na centrální adrese nejméně 10 dnů před zahájením dražby.

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů,

ve znění zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 483/2004 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 142/2012 Sb.

(výňatek)

§ 11

Vývoz sbírek do zahraničí

(1) Sbíрку nebo jednotlivé sbírkové předměty zapsané v centrální evidenci lze vyvážet z území České republiky pouze z důvodů vystavování, veřejného předvádění vzhledu, popřípadě funkce, preparace, konzervování, restaurování nebo vědeckého zkoumání, a to na dobu určitou a na základě povolení ministerstva.

(2) Ministerstvo vydává povolení na základě žádosti vlastníka sbírky. Žádost o vydání povolení podává vlastník sbírky na předepsaném tiskopisu, jehož vzor je uveden v prováděcím právním předpise.

(3) Ministerstvo vydá povolení pouze tehdy, jestliže vývoz neohrozí fyzickou podstatu sbírky, popřípadě jednotlivých sbírkových předmětů a jsou-li poskytnuty dostatečné právní záruky pro její vrácení do České republiky.

(4) V případech, kdy se žádosti o vydání povolení k vývozu v plném rozsahu vyhoví, nevydává ministerstvo rozhodnutí, pouze potvrdí příslušné rubriky všech částí tiskopisu.

(5) Sbíрку nebo jednotlivé sbírkové předměty lze dočasně vyvézt z území České republiky jen ve lhůtě 1 roku ode dne vydání rozhodnutí ministerstva, kterým byl vývoz povolen, a to pouze na dobu stanovenou v tomto rozhodnutí.

(6) Celní úřad potvrdí část C tiskopisu jak při propuštění sbírky nebo jednotlivých sbírkových předmětů do režimu vývozu nebo do režimu pasivního zušlechťovacího styku, tak při jejich zpětném dovozu. Vlastník je povinen po zpětném dovozu zaslat díl C tiskopisu ministerstvu nejpozději do 15 dnů ode dne ukončení platnosti povolení a je povinen ministerstvu nebo celnímu úřadu, který sbíрку nebo jednotlivé sbírkové předměty propustil do režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku (dále jen "příslušný celní úřad"), na vyžádání v jím stanovené lhůtě doložit, že dovezená sbírka nebo jednotlivé sbírkové předměty jsou totožné s těmi, které byly na základě povolení vyvezeny, popřípadě umožnit jejich ohledání.

(7) Práva a povinnosti stanovené v odstavcích 1 až 6 vykonává u sbírek a sbírkových předmětů, které vlastní Česká republika nebo územní samosprávný celek, organizace, která sbíрку a sbírkové předměty spravuje.

(8) Povolení takto vydaná nenahrazují povolení podle zvláštních právních předpisů.⁴⁾

⁴⁾ Například zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1974 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 11a

Zcizování sbírek ve vlastnictví České republiky

(1) Sbíрку ve vlastnictví České republiky lze zcizit jen s předchozím souhlasem ministerstva.

(2) Souhlas podle odstavce 1 vydává písemně ministerstvo pro jednotlivé případy na základě odůvodněné a doložené žádosti.

(3) Nerozhodlo-li ministerstvo o vydání nebo nevydání souhlasu podle odstavce 1 do 60 dnů od doručení žádosti, platí, že souhlas byl dán a k pozdějšímu rozhodnutí se nepřihlíží. Pokud ministerstvo rozhodlo souhlas nevydat, určí současně organizační složku státu nebo státní organizaci ve své působnosti, která sbírku převezme bezúplatně do své příslušnosti hospodařit. Jestliže ministerstvo rozhodlo souhlas nevydat anebo pokud byl právní úkon směřující ke zcizení učiněn či pokud jiná právní skutečnost vedoucí ke zcizení nastala před uplynutím doby uvedené v první větě, ke zcizení podle odstavce 1 platně nedojde.

Zákon č. 238/2000 Sb.,
o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů,

ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 586/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb. a zákona č. 260/2008 Sb.

(výňatek)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

HLAVA I

ORGANIZACE, ŘÍZENÍ A ÚKOLY HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY

§ 1

(1) Zřizuje se Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen "hasičský záchranný sbor"), jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.¹⁾

(2) Hasičský záchranný sbor plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.^{1), 2), 3)}

(3) Hasičský záchranný sbor při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nebrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti.

(4) Hasičský záchranný sbor je oprávněn uzavírat jménem České republiky se všemi subjekty uvedenými v odstavci 3 dohody upravující bližší podmínky a způsob vzájemné spolupráce.

§ 2

(1) Hasičský záchranný sbor tvoří

- a) generální ředitelství hasičského záchranného sboru (dále jen "generální ředitelství"), které je součástí Ministerstva vnitra (dále jen "ministerstvo"),
- b) hasičské záchranné sbory krajů,
- c) záchranný útvar,

d) Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.

(2) Sídlo kraje je sídlem hasičského záchranného sboru kraje, s výjimkou Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje, jehož sídlem je Kladno.

(3) Pokud zvláštní právní předpis stanoví v mezích úkolů hasičského záchranného sboru působnost ministerstva, vykonává ji generální ředitelství.

(4) Ministerstvo zřizuje na úrovni generálního ředitelství operační a informační středisko. Hasičský záchranný sbor kraje zřizuje operační a informační střediska jako součást hasičského záchranného sboru kraje.

(5) V čele generálního ředitelství je generální ředitel hasičského záchranného sboru (dále jen "generální ředitel").

(6) V čele hasičského záchranného sboru kraje je ředitel hasičského záchranného sboru kraje (dále jen "krajský ředitel").

(7) Generální ředitelství řídí

- a) hasičské záchranné sbory krajů, které jsou organizačními složkami státu a účetními jednotkami; jejich příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva,
- b) záchranný útvar, který je organizační složkou státu a účetní jednotkou; jeho příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva.

(8) Generální ředitelství a hasičské záchranné sbory krajů zřizují vzdělávací, technická a účelová zařízení hasičského záchranného sboru.

§ 2a

Záchranný útvar plní zejména mimořádné úkoly hasičského záchranného sboru a k tomu provádí výcvik. Dále provádí výuku a výcvik k získání řídičského oprávnění a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů.

§ 3

(1) Úkoly hasičského záchranného sboru plní příslušníci hasičského záchranného sboru (dále jen "příslušník") ve služebním poměru podle zákona o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, státní zaměstnanci zařazení v hasičském záchranném sboru, na něž se vztahuje služební zákon (dále jen "státní zaměstnanec") a občanští zaměstnanci hasičského záchranného sboru (dále jen "občanský zaměstnanec").

(2) Celkové početní stavy příslušníků a občanských zaměstnanců stanoví vláda.

HLAVA II

PRÁVA A POVINNOSTI PŘÍSLUŠNÍKŮ

DÍL 1

Oprávnění příslušníků

§ 4

(1) Příslušník je oprávněn, vyžaduje-li to účinné zabezpečení plnění úkolů hasičského záchranného sboru, vyzvat každého, aby nevstupoval na určená místa nebo aby se podrobil omezením vyplývajícím z provedení služebního zásahu (dále jen "zásah"); zásahem se rozumí zejména ochranná, záchranná a likvidační opatření prováděná hasičským záchranným sborem. Každý je povinen výzvy příslušníka uposlechnout. Příslušník je oprávněn vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost, a tato osoba je povinna výzvě vyhovět.

(2) Příslušník s odpovídající odbornou způsobilostí⁴⁾ je oprávněn v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti osob a ochrany majetku používat výbušniny a výbušné předměty.

(3) Příslušník je oprávněn požadovat od právnických a fyzických osob informace potřebné k plnění základních úkolů hasičského záchranného sboru.

§ 5

(1) Příslušníci jsou oprávněni provádět potřebná zjištění a služební úkony (dále jen "úkon"), nahlížet do příslušné dokumentace a požadovat potřebnou součinnost; úkonem se rozumí činnost prováděná při výkonu státní správy v oboru působnosti hasičského záchranného sboru. Při provádění úkonů jsou příslušníci oprávněni ke vstupu do objektů a zařízení a ke vstupu na nemovitost na dobu nutnou k řádnému provedení těchto činností.

(2) Příslušník je k provedení zásahu, který nesnese odkladu, oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor a vstoupit do něj. Při tom je povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Po provedení zásahu je příslušník povinen neprodleně vyrozumět orgány Policie České republiky.

(3) O vstupu do vojenských objektů, do objektů Policie České republiky, Bezpečnostní informační služby, Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky platí zvláštní právní předpisy.⁵⁾

DÍL 2

Zvláštní povinnosti příslušníků

§ 6

(1) Příslušník je i v době mimo službu povinen provést zásah, popřípadě učinit jiná opatření k provedení zásahu.

(2) Příslušník není povinen provést zásah, jestliže

- a) je pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání,
- b) není k jeho provedení odborně vyškolen ani vycvičen nebo vybaven odpovídajícími technickými prostředky, přičemž povaha zásahu takové odborné vyškolení, vycvičení nebo vybavení technickými prostředky vyžaduje.

(3) Při provádění zásahu nebo úkonu je příslušník povinen dbát, aby v souvislosti s touto činností nevznikla osobám bezdůvodná újma a aby případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nutnou k dosažení účelu prováděného zásahu nebo úkonu. Je rovněž povinen dbát, aby na majetku, který je předmětem zásahu, nevznikly odcizením nebo poškozením škody, kterým lze zabránit, a to do doby jeho převzetí vlastníkem, uživatelem nebo Policií České republiky.

DÍL 3

Služební stejnokroj příslušníků a prokazování příslušnosti k hasičskému záchrannému sboru

§ 7

Služební stejnokroj s označením příslušnosti k hasičskému záchrannému sboru je oprávněn nosit jen příslušník.

§ 8

(1) Příslušnost k hasičskému záchrannému sboru prokazuje příslušník služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo ústním prohlášením "hasičský záchranný sbor".

(2) Ústním prohlášením "hasičský záchranný sbor" prokazuje příslušník svou příslušnost k hasičskému záchrannému sboru pouze v případech, kdy okolnosti zásahu nedovolují prokázat příslušnost ostatními způsoby uvedenými v odstavci 1. Příslušník se prokáže ihned, jakmile to okolnosti zásahu dovolí.

(3) Při úkonech prokazuje příslušník příslušnost k hasičskému záchrannému sboru služebním průkazem.

§ 9

(1) Přestupku podle tohoto zákona se dopustí ten, kdo na veřejném nebo veřejnosti přístupném místě neoprávněně užívá služební stejnokroj s označením příslušnosti k hasičskému záchrannému sboru.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

(3) Přestupek podle odstavce 1 projednává hasičský záchranný sbor kraje. Odvolacím orgánem je generální ředitelství.

(4) Na přestupek podle odstavce 1 a jeho projednávání se jinak vztahují zvláštní zákony.⁶⁾

Hlava III

Nakládání s majetkem

§ 18a

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami státu

(1) O naložení s movitou věcí ve vlastnictví České republiky mezi organizačními složkami státu, které jsou součástí hasičského záchranného sboru, nebo mezi ministerstvem a těmito organizačními složkami státu, a to přenecháním k užívání nebo změnou příslušnosti hospodařit, může rozhodnout generální ředitel opatřením¹⁰⁾.

(2) Podle odstavce 1 lze rozhodnout, jestliže majetek ve vlastnictví České republiky, s nímž je organizační složka státu příslušná hospodařit, není dostatečný

- a) k plnění jejího úkolu v souvislosti s přípravou na mimořádnou událost¹⁾ nebo krizovou situaci²⁾ anebo jejich řešením, nebo**
- b) v souvislosti s dodávkou nebo poskytováním služeb v rámci humanitární pomoci podle zákona o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí¹¹⁾.**

§ 18b

Nakládání s majetkem za mimořádné události nebo krizové situace

(1) Organizační složka státu může v souvislosti s řešením mimořádné události¹⁾ nebo krizové situace²⁾ bezúplatně převést movitou věc z vlastnictví České republiky do vlastnictví územního samosprávného celku nebo jiné právnické osoby anebo fyzické osoby. Ustanovení § 14 odst. 7, § 19 a 21 až 23 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích¹²⁾ se nepoužijí.

(2) Organizační složka státu může umožnit bezúplatné užívání movité věci ve vlastnictví České republiky územním samosprávným celkem nebo jinou právnickou osobou anebo fyzickou osobou v souvislosti s řešením mimořádné události¹⁾ nebo krizové situace²⁾ anebo odstraňováním jejich následků, a to v nezbytném rozsahu. Ustanovení § 14 odst. 7, § 19 a 27 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích¹²⁾ se nepoužijí.

HLAVA III-IV

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZMOCŇOVACÍ

¹⁾ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

²⁾ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

³⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Například zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, § 29 odst. 3 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

⁶⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ **§ 20 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. .../2013 Sb.**

- 11) Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů.**
 - 12) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.**
-

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

ve znění zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb. a zákona č. 459/2011 Sb.

(výňatek)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

HLAVA I

POSTAVENÍ A ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

§ 1

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.

§ 2

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

§ 3

Policie působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.

§ 4

(1) Úkoly policie vykonávají příslušníci policie (dále jen „policisté“¹) a zaměstnanci²) zařazení v policii (dále jen „zaměstnanci policie“).

- (2) Ministr vnitra (dále jen „ministr“) může povolat policisty k plnění úkolů
- a) Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“),
 - b) v Policejní akademii České republiky, nebo
 - c) ve škole anebo školském zařízení, které nejsou organizační částí policie.

HLAVA II

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE POLICIE

§ 5

- (1) Policie je podřízena ministerstvu.
- (2) Ministerstvo vytváří podmínky pro plnění úkolů policie.
- (3) Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministrovi.

§ 6

- (1) Policii tvoří útvary, jimiž jsou
 - a) Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) v čele s policejním prezidentem,
 - b) útvary policie s celostátní působností,
 - c) krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“),
 - d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.
- (2) Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. b) zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr. Útvary policie uvedené v odstavci 1 písm. d) zřizuje na návrh ředitele krajského ředitelství policejní prezident.
- (3) Policejní prezidium řídí činnost policie.

§ 7

Policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností se při nakládání s majetkem České republiky a v právních vztazích považují za součást organizační složky státu a účetní jednotky ministerstvo.

§ 7a

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami státu

- (1) **O naložení s movitou věcí ve vlastnictví České republiky mezi organizačními složkami státu, které jsou součástí policie, nebo mezi ministerstvem a těmito organizačními složkami státu, a to přenecháním k užívání nebo změnou příslušnosti hospodařit, může rozhodnout policejní prezident opatřením³⁵⁾.**
- (2) **Podle odstavce 1 lze rozhodnout, jestliže majetek ve vlastnictví České republiky, s nímž je organizační složka státu příslušná hospodařit, není dostatečný k plnění jejího úkolu v souvislosti s přípravou na mimořádnou událost nebo krizovou situaci anebo jejich řešením.**

§ 7b

Nakládání s majetkem za mimořádné události nebo krizové situace

- (1) **Organizační složka státu může v souvislosti s řešením mimořádné události nebo krizové situace bezúplatně převést movitou věc z vlastnictví České republiky do**

vlastnictví územního samosprávného celku nebo jiné právnické osoby nebo fyzické osoby. Ustanovení § 14 odst. 7, § 19 a 21 až 23 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích³⁶⁾ se nepoužijí.

(2) Organizační složka státu může umožnit bezúplatné užívání movité věci ve vlastnictví České republiky územním samosprávným celkem nebo jinou právnickou osobou nebo fyzickou osobou v souvislosti s řešením mimořádné události nebo krizové situace anebo odstraňováním jejich následků, a to v nezbytném rozsahu. Ustanovení § 14 odst. 7, § 19 a 27 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích³⁶⁾ se nepoužijí.

§ 8

(1) Krajské ředitelství je organizační složkou státu a účetní jednotkou, jehož příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva. V čele krajského ředitelství je krajský ředitel, který je také vedoucím organizační složky státu. Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství.

(2) V policii se zřizuje 14 krajských ředitelství, jejichž názvy a sídla jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Územní obvod krajského ředitelství je shodný s územním obvodem vyššího územního samosprávného celku.

¹⁾ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵⁾ **§ 20 zákona č. 219/2000 Sb., zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. .../2013 Sb.**

³⁶⁾ **Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.**